

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว

กนกวรรณ พวงงาม

GRAD VRU

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. 2557

ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL UNDER SA KAEO
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

KANOKWAN PUANGNGAM

GRAD VRU

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY
UNDER THE ROYAL PATRONAGE PATHUM THANI

2014

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

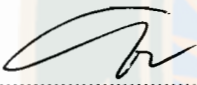
บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

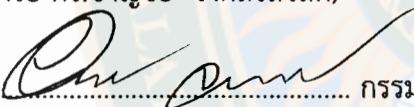
ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว
ชื่อนักศึกษา กนกวรรณ พวงงาม
รหัสประจำตัว 53854650328
ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

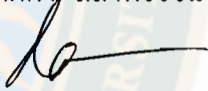
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

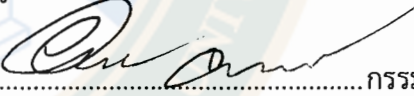
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์)

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.ศักดิ์ดา สถาพรวงษา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรสา จรุงธรรม)

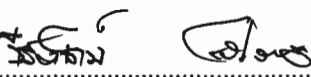

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อเพชร เบ้าเงิน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรสา จรุงธรรม)

..... กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิ
(อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง)

GRAD VRU

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรธนิษ ศรีไหวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 16 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว

ชื่อนักศึกษา

กนกวรรณ พวงงาม

รหัสประจำตัว

53B54650328

ปริญญา

ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.อรสา จรุงยุทธธรรม

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ตามเพศ ตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายงานวิชาการ และครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 3,135 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 342 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น แล้วสุ่มครูในโรงเรียนที่สุ่มได้อย่างเป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที และค่าเอฟ เมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบด้วยวิธีการเชฟเฟ้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การวางแผนงานด้านวิชาการ รองลงมาคือการแนะแนว และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน
4. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Thesis Title	Academic Administration of School Under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office
Student	Kanokwan Puangngam
Student ID	53B54650328
Degree	Master of Education
Field of Study	Educational Administration
Thesis Advisor	Dr.Chanchai Wongsirasawat
Thesis Co-Advisor	Associate Professor Dr.Orasa Charoontham

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare school academic administration of school under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office classified by gender, position and school size. The population in this study consisted of 3,135 administrators, including school directors, deputy directors on academic affairs and teachers working in the academic year 2,012. The sample consisted of 342 teachers obtained by Krejcie and Morgan's Table. Stratified random sampling the school's class size teachers were then random sampled a portion. The research instrument used for collecting data was a 5-level rating scale questionnaire. The statistics used to analyze data were frequency, percentage, mean, standard deviation, Independent t-test and F-test. When significant difference were found with Scheffe's method at statistical significant of 0.05 level.

The findings showed that:

1. Academic administration of school under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office in the overall was at high levels. The highest average value was academic planning. The second highest was guidance and the lowest was teaching and learning in schools.
2. The comparison of academic administration of school under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office classified by gender, in the overall was no significantly different.
3. The comparison of academic administration of school under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office classified by position, in the overall was no significantly different.
4. The comparison of school academic administration under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office classified by school size, in the overall was statistical significant difference at 0.05 level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายท่านซึ่งข้าพเจ้าผู้วิจัย และจัดทำวิทยานิพนธ์ขอกราบขอบพระคุณทุกๆ ท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. อรสา จรุงธรรม กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านได้ให้ความเมตตาเป็นที่ปรึกษา ชี้แนะและให้ความช่วยเหลือในหลายสิ่งหลายอย่างจนกระทั่งลุล่วงไปได้ด้วยดีทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อเพชร เบ้าเงิน นายบุญสม ทองทา ดร.วีระเวก สุขสุคนธ์ นายมนต์ชัย เกิดกุล และนายเทอดศักดิ์ แสบงบาล ที่ได้กรุณาสละเวลาในการตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์หลักสูตรครุศาสตร มหาบัณฑิตทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ให้คำแนะนำให้กำลังใจตลอดการศึกษาที่ผ่านมารวมทั้งขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะผู้บริหารและคณะครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ทุกท่านที่ได้ สละเวลาอันมีค่ากรุณาให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาที่ให้โอกาสข้าพเจ้าได้ศึกษาเล่าเรียนและเป็นกำลังใจอย่างดี ยิ่งสำหรับผู้วิจัย

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

กนกวรรณ พวงงาม

GRAD VRU

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 หลักการจัดการศึกษาในสถานศึกษา.....	11
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการศึกษา.....	16
2.3 นโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษา.....	19
2.4 กระจายอำนาจทางการศึกษาไปให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....	22
2.5 การบริหารงานวิชาการ.....	29
2.6 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	30
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	51
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
3.4 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	52
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4.1 ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	56
4.2 ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา.....	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว.....	57
4.3 ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ.....	75
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	85
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	89
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	92
บรรณานุกรม.....	94
ภาคผนวก.....	99
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม.....	100
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	107
ภาคผนวก ค ดัชนีความสอดคล้อง.....	110
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม.....	114
ประวัติผู้วิจัย.....	124

ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY
ในพระบรมราชูปถัมภ์
GRAD VRU

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	50
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	56
4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวม.....	57
4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ.....	58
4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับ การให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น.....	59
4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	60
4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา.....	61
4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้.....	62
4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน.....	63
4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา.....	64
4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้.....	65
4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการนิเทศการศึกษา.....	66
4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการแนะแนว.....	67
4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา.....	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ.....	69
4.15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น.....	70
4.16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา.....	71
4.17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา.....	72
4.18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการคัดเลือกหนังสือ.....	73
4.19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....	74
4.20 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ.....	75
4.21 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	76
4.22 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ.....	78
4.23 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น.....	79
4.24 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้.....	80
4.26 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการแนะแนว.....	81
4.27 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา.....	81
4.28 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ.....	82
4.29 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	82
4.30 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา.....	83
4.31 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....	83
4.32 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวม.....	84

GRAD VRU

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4

GRAD VRU

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคน เพื่อให้มีความพร้อมที่จะรับกับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนพัฒนาตนเองด้านต่างๆ ตลอดชีวิต จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีความรู้ มีความสุข สุขภาพแข็งแรง ครอบครัวอบอุ่น มีวัฒนธรรม มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีสังคมที่สันติและเอื้ออาทร โดยการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมพัฒนาคนให้มีความรู้ คุณธรรม (กรมวิชาการ, 2544) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขและตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีหลักการจัดการศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิต สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด มีการกระจายอำนาจการบริหาร การศึกษาทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง เพื่อความคล่องตัว มีอิสระ รวดเร็ว มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญ เป็นหน่วยงานปฏิบัติในการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และ ความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุลโดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุดทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเองได้และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม สถานศึกษาจึงต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญ สถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา ฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุล ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (สมศักดิ์ สิ้นธุระเวช, 2542)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญในการบริหารและจัดการศึกษาในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ขอบข่ายของเนื้อหาและหลักการบริหารงานวิชาการ รวมไปถึงจัดการเรียนการสอนของครูอาจารย์ จัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อจะได้วางแผนได้

ถูกต้อง มีการจัดการบริหารที่ดีโดยมีเทคนิควิธีการ ที่จะทำให้สถานศึกษามีคุณภาพได้ การบริหารงานด้านวิชาการเป็นภารกิจที่ยิ่งใหญ่ของผู้บริหารสถานศึกษาและเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าเป็นไปอย่างมีคุณภาพได้ตามเป้าหมายและความคาดหวังของหลักสูตร (สนั่น มีสัจธรรม, 2540)

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องถือเอางานวิชาการมาเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของสถานศึกษา คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด การเป็นผู้นำทางด้านวิชาการโดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกัน เพื่อมุ่งจุดหมายอันเดียวกัน คือผู้เรียน มีคุณภาพ งานวิชาการจึงเป็นงานที่พิสูจน์ความสำเร็จของสถานศึกษา หรืออีกนัยหนึ่งความสำเร็จของสถานศึกษา คือ เด็กที่เป็นผลผลิตของโรงเรียน มีคุณภาพและมีคุณสมบัติตามที่หลักสูตรกำหนดคือ มีผลสำเร็จทางการเรียนสูง หรือเป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ (ดารี บุญชู, 2546) ครู เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน เป็นผู้ที่ดีมีคุณธรรมและคุณลักษณะที่ดี ให้แก่ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ดังนั้นครูผู้สอนต้องสนใจใฝ่รู้ศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดคุณภาพ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว มีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ 3 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ช่วงชั้นที่ 2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และช่วงชั้นที่ 3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีการจำแนกขนาดสถานศึกษา 3 ขนาด คือ สถานศึกษาขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คนสถานศึกษาขนาดกลางมีนักเรียนตั้งแต่ 121 คน ถึง 300 คน และ สถานศึกษาขนาดใหญ่มีนักเรียนเกินกว่า 300 คนขึ้นไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วได้จัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ทักษะพื้นฐานด้านการอ่านการเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์และพื้นฐานความเป็นมนุษย์นอกจากนี้เน้นการบูรณาการอย่างสมดุลในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและวัฒนธรรมและมีความยืดหยุ่น มีการจัดการศึกษาที่หลากหลายตามสภาพของแต่ละท้องถิ่น จากรายงานคุณภาพการจัดการศึกษาประจำปีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ต่ำกว่าเป้าหมายของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วอยู่มากและมีแนวโน้มลดลงเมื่อตรวจสอบพบว่าสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้นักเรียนต่ำ เนื่องจากนักเรียนไม่ผ่านมาตรฐานสาระการเรียนรู้ ช่วงชั้น และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่โรงเรียนกำหนดไว้แสดงให้เห็นว่าผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ผ่านมา การบริหารงานด้านวิชาการยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรอาจมีสาเหตุหลายประการ ทั้งในส่วนที่เป็นปัจจัยและกระบวนการในการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ได้พยายามแก้ปัญหาด้วยการจัดหาพนักงานราชการ ครูอัตราจ้างของเขตพื้นที่การศึกษาเข้าไปเสริมด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่ขาดแคลนบุคลากรด้านการสอนและการขาดแคลนครูเฉพาะด้านรายวิชาแล้วก็ตาม ทางสถานศึกษาก็มีการแก้ปัญหาดังกล่าวร่วมกับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการศึกษาอบรม ด้านการจัดการเรียนการสอนพร้อมทั้งประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณในการจัดหาครูมาช่วยสอน

ในสถานศึกษาเพิ่มเติมอีกแต่ผลการดำเนินการก็เป็นเพียงการแก้ปัญหาได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนก็ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในด้านต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว พบว่า การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องบริหารงานตามขอบข่ายงานวิชาการทุกด้านให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการที่ดีมีคุณภาพดังนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาระดับปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเพื่อจะได้นำข้อมูลมากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในโอกาสต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว

1.2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ และขนาดสถานศึกษา

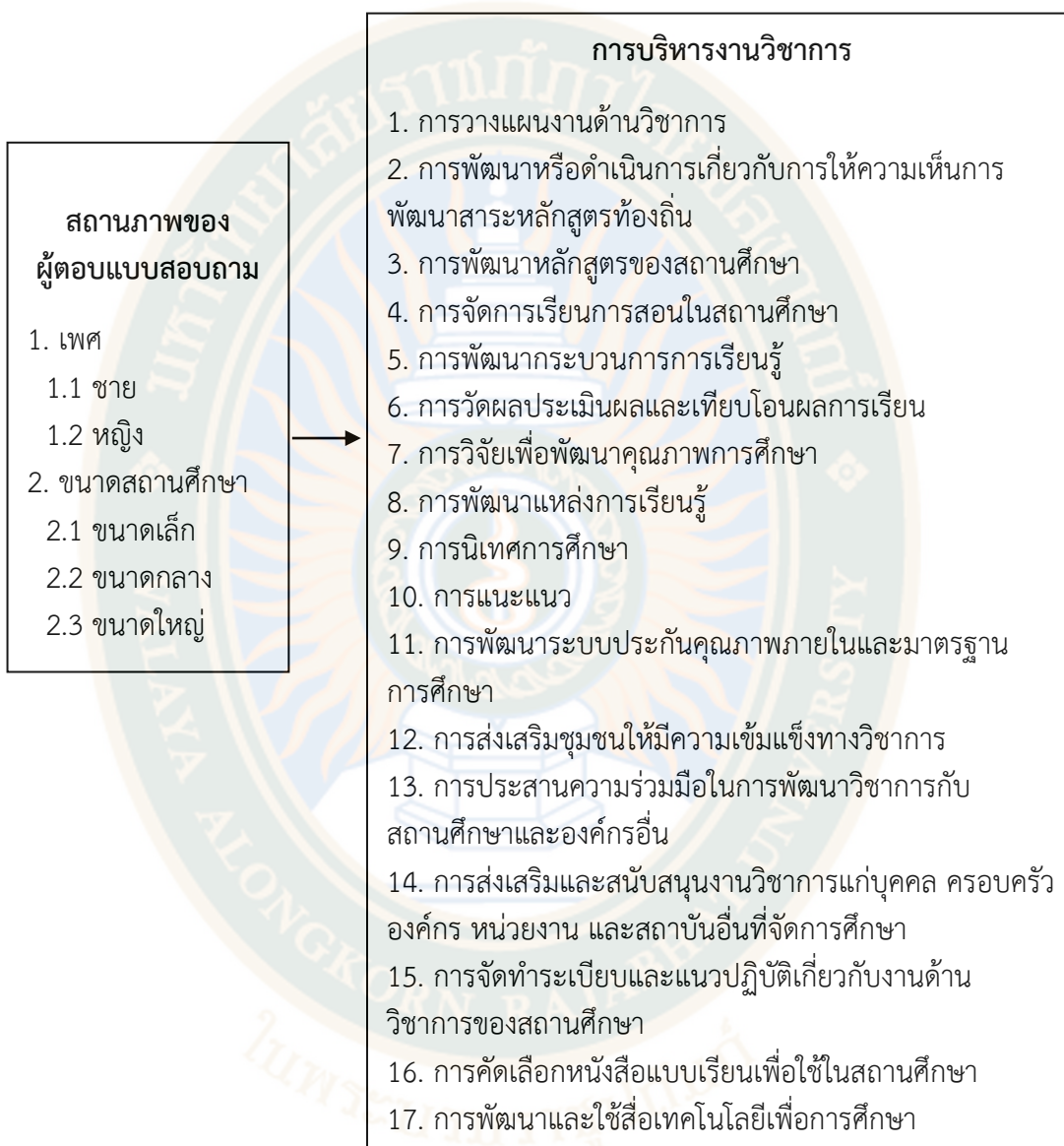
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้มีกรอบแนวคิดที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยศึกษาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาตามขอบข่ายการกระจายอำนาจหน้าที่การบริหารจัดการศึกษา ด้านงานบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ (2550) สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังภาพที่ 1.1

GRAD VRU

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว กำหนดสมมติฐานไว้ดังนี้

14.1 บุคลากรในสถานศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษา แตกต่างกัน

1.4.2 บุคลากรในสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การดำเนินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา แตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังต่อไปนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระดับแก้ว แบ่งเป็น 17 ด้านคือ

- 1.5.1.1 การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 1.5.1.2 การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร
ท้องถิ่น
- 1.5.1.3 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 1.5.1.4 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 1.5.1.5 การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้
- 1.5.1.6 การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- 1.5.1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5.1.8 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
- 1.5.1.9 การนิเทศการศึกษา
- 1.5.1.10 การแนะแนว
- 1.5.1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 1.5.1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 1.5.1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กร
อื่น
- 1.5.1.14 การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน
และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 1.5.1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 1.5.1.16 การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 1.5.1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายงานวิชาการ และครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2555 จาก 275 โรงเรียน จำนวน 3,135 คน

1.5.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายงานวิชาการ และครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2555 ซึ่งได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวน 342 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) แล้วสุ่มครูในโรงเรียนที่สุ่มได้อย่างเป็นสัดส่วน

1.5.2.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.2.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ และขนาดสถานศึกษา

1.5.2.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ขอบข่ายภารกิจการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ ตามขอบข่ายการกระจายอำนาจหน้าที่การบริหารจัดการศึกษา มีดังนี้

1. การวางแผนงานด้านวิชาการ
2. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลัก
3. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
4. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้
6. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้นิยามปฏิบัติการ ดังนี้

1.6.1 บุคลากรในสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายงานวิชาการ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว และ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว

1.6.2 สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสของรัฐในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการ

ศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับงบประมาณจากรัฐ

1.6.3 การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาตาม ขอบข่ายภารกิจการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ ตาม ขอบข่ายการกระจายอำนาจหน้าที่การบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มี 17 ด้าน ดังนี้

1.6.3.1 การวางแผนงานด้านวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมในภารกิจ ของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการ ศึกษา มีการวางระบบการกำกับ ติดตาม การประเมินผลของการปฏิบัติตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.3.2 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักระบบหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานศึกษาสำรวจ ความต้องการการศึกษาของท้องถิ่น วิเคราะห์สภาพความสามารถของโรงเรียน จัดทำสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นของสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ ผู้เรียนประเมินผลและปรับปรุง

1.6.3.3 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำหลักสูตร การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคลและสภาพสังคมการ พัฒนางานวิชาการ

1.6.3.4 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนการสอน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้สื่อการเรียน การสอนและแหล่งเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมการพัฒนาความเป็น เลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการ ด้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ

1.6.3.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้ สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาเพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหา จัดกิจกรรมให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่าง ได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่ง วิทยาการประเภทต่างๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับ บิดามารดาและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

1.6.3.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การ วัดผลประเมินผลผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน การกำหนดระเบียบหลักเกณฑ์ และ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา สร้างเครื่องมือประเมินผลการเรียนตาม

สภาพจริงของผู้เรียน วางแผนการประเมินผลการเรียนรู้แต่ละสาระการเรียนรู้ เป็นรายภาค รายปี กำหนดรูปแบบระยะเวลา การรายงานผลการเรียนรู้แต่ละวิชา นำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน มีเกณฑ์ระเบียบการเทียบระดับการศึกษา ขึ้นพื้นฐาน ทั้งจากในระบบ และนอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา

1.6.3.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง การแสวงหา สื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับ การให้ความรู้การวิจัยแก่ครูผู้สอนทุกระดับชั้น สนับสนุนการศึกษาวิจัยของครูผู้สอนในสถานศึกษา

1.6.3.8 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง การจัดให้มีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัด กระบวนการเรียนรู้ จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

1.6.3.9 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยการวางแผนกำหนดแนวทางการนิเทศระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ จัดทำแผนการนิเทศ รายงานผลการนิเทศของสถานศึกษาเพื่อนำไปปรับปรุงงาน

1.6.3.10 การแนะแนว หมายถึง การจัดระบบแนะแนวทางวิชาการ วิชาชีพภายใน สถานศึกษา ออกแบบกำหนดแนวทางแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพในสถานศึกษา ติดตาม ประเมินผลการแนะแนวของสถานศึกษา เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สร้างเครือข่ายด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น รวมทั้งการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม

1.6.3.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้าง ระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้งาน สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์) ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของ เดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่าวงจร PDCA ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดย ดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมประเมิน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปีโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

1.6.3.12 การส่งเสริมชุมชนความเข้มแข็งทางวิชาการ หมายถึง การจัดกระบวนการ เรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร

เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

1.6.3.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น หมายถึง การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในท้องถิ่น จัดทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น

1.6.3.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษาการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.3.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง การศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน การจัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา และแก้ไขปรับปรุง นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

1.6.3.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออื่นประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

1.6.3.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การจัดทำให้มีการร่วมกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี

เพื่อการศึกษาพร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลในการจัดหา ผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

1.6.4 ขนาดสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการไม่รวมสถานศึกษาเอกชนหรือสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานด้านศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น

1.6.4.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

1.6.4.2 สถานศึกษาขนาดกลางมีนักเรียนตั้งแต่ 121 คน ถึง 300 คน

1.6.4.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่มีนักเรียนเกินกว่า 300 คนขึ้นไป

1.6.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบทางการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ประกอบด้วย 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอคลองหาด อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอวังสมบูรณ์ อำเภอตาพระยา อำเภอวัฒนานคร อำเภออรัญประเทศ และอำเภอโคกสูง

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ผลจากการศึกษาเป็นข้อมูลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ผู้บริหารสามารถนำไปประยุกต์และปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านงานวิชาการ

1.7.2 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาและบุคลากรของสถานศึกษาในจังหวัดสระแก้วต่อไป

GRAD VRU

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ตามขอบข่ายการกระจายอำนาจหน้าที่การบริหารจัดการศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- 2.1 หลักการจัดการศึกษาในสถานศึกษา
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการศึกษา
- 2.3 นโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษา
- 2.4 การกระจายอำนาจทางการศึกษาไปให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- 2.5 การบริหารงานวิชาการ
- 2.6 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

หลักการจัดการศึกษาในรูปแบบของสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ที่มีเจตนารมณ์ให้มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปให้หน่วยงานที่มีหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาโดยตรง และการมีส่วนร่วมของประชาชน และท้องถิ่น ซึ่งการบริหารจัดการดังกล่าวได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดและพัฒนาศึกษาในสถานศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา ที่จะร่วมกับสถานศึกษา ในการกำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน องค์กรและสถาบันอื่นให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามหลักการจัดการศึกษาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาไทย ทั้งในด้านสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอย่างเสมอภาคกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับอู๋ทัย บุญประเสริฐ (2543) กล่าวว่าหลักการสำคัญดังกล่าวตรงกับแนวคิดหลักในการจัดการศึกษาเพื่อทุกคนทุกฝ่าย (Education for All) และทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการศึกษา (All for Education) อันเป็นหลักการพื้นฐานที่ได้รับการยอมรับทั่วโลกแนวทางหลักการ โครงสร้าง และระบบบริหารการปฏิรูปการศึกษา นอกจากจะเน้นการปฏิรูประบบและกระบวนการจัดการศึกษาแล้วยังเน้นในส่วนที่เป็นให้เป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือคุณภาพการศึกษาด้วยเหตุนี้พระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดสาระการปฏิรูปให้ครอบคลุมทุกด้าน เช่น เป้าหมาย และหลักการ สิทธิและโอกาสระบบการศึกษา

แนวทางการจัดการศึกษา โครงสร้างการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา งบประมาณทางการศึกษา สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็นการปฏิรูปเพื่อให้มีเอกภาพด้านนโยบาย มีความหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดมาตรฐานการศึกษา และการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา ยึดหลักการส่งเสริมมาตรฐานและพัฒนาครู คณาจารย์บุคลากรทางการศึกษาให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชนองค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นองค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหาร

ธีรรัตน์ กิจจารักษ์ (2542) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหารคือ การใช้ศาสตร์และศิลป์ นำเอาทรัพยากรการศึกษา (Administration Resource) มาประกอบการตามกระบวนการบริหาร (Process of Administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมยศ นาวิการ (2542) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า หมายถึง กระบวนการของการวางแผนการจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุมกำกับความพยายามของสมาชิกขององค์การและทรัพยากรอื่นๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การที่กำหนด

สุรัสวดี ราชกุลชัย (2547) กล่าวว่า การบริหารเป็นหน้าที่ทางการบริหารซึ่งมีการเกี่ยวข้องต่อการกำหนดและการลงมือ คือ การวางแผน การควบคุม และการปรับปรุง

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548) กล่าวว่า การบริหาร บางครั้งเรียกว่า การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานใดๆ ของหน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ถ้าเป็นหน่วยงานภาคเอกชน หมายถึง ของหน่วยงาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของและหน่วยงานโดยครอบคลุมเรื่องต่างๆ เช่น การบริหารนโยบาย (Policy) การบริหารอำนาจหน้าที่ (Authority) การบริหารคุณธรรม (Morality) การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (Society) การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Staffing) การอำนวยความสะดวก (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) การงบประมาณ (Budgeting)

ธร สุนทรายุทธ (2550) กล่าวว่า การบริหาร (Administration) และการจัดการ (Management) ทั้ง 2 คำ อาจมีความหมายแตกต่างกันเล็กน้อย แต่สามารถใช้แทนกันได้ ในที่นี้จะใช้คำทั้งสองคำรวมกันเป็นการบริหารจัดการ ซึ่งหมายถึงกลุ่มของกิจกรรมประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การสั่งการหรือการชี้นำ (Directing or Leading) และการควบคุม (Controlling) ที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับทรัพยากรขององค์การเพื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์และด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

จันทรานี สงวนนาม (2551) ได้สรุปว่าการบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ดังนี้ การบริหารเป็นสาขาวิชาที่มีการจัดระเบียบอย่างมีระบบ คือมีหลักการ กฎเกณฑ์ และทฤษฎีที่ฟังเชื่อถือได้อันเกิดจากการค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานโดยลักษณะเช่นนี้ การบริหารจึง

เป็นศาสตร์ (Science) เป็นศาสตร์ทางสังคมซึ่งอยู่กลุ่มเดียวกับวิชาจิตวิทยา สังคมวิทยา และ รัฐศาสตร์ แต่ถ้าพิจารณาการบริหารในลักษณะของการปฏิบัติที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และทักษะของผู้บริหารแต่ละคนที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งนับเป็นการประยุกต์ เอาความรู้หลักการและทฤษฎีไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และ สิ่งแวดล้อม แล้วการบริหารก็จะมีลักษณะเป็นศิลป์ (Art)

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่าการบริหารและจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานหรือ การปฏิบัติงานใดๆ ของหน่วยงานภาครัฐ หรือการจัดการศึกษาภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของ กลุ่มของกิจกรรมการบริหาร ที่ต้องมีการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ หรือการชี้แนะและการ ควบคุมที่มีความสัมพันธ์ของทรัพยากรภายในองค์กรเพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายของ องค์กร

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารการจัดการศึกษา

การบริหารจัดการศึกษาเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและ ขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) กล่าวว่าถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะมีผลกระทบต่อ ส่วนอื่นๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดหมายที่วางไว้ ซึ่งการบริหารและการจัดการศึกษานั้นต้องใช้ศาสตร์ และ ศิลป์ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่างๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคน เดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จได้เพราะเป็นเรื่องที่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายและ เพื่อความอยู่รอดขององค์กร

เพียงเพ็ญ จิรัชัย (2550) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษา คือ การจัด โครงสร้างองค์กร ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษาโครงสร้าง องค์กรเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องจัดโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจ หน้าที่ วัตถุประสงค์ นโยบายและเป้าหมายในการทำงาน โดยควรจัดองค์กรให้เหมือนกับระบบของ สิ่งมีชีวิตที่มีการพึ่งพาอาศัยและมีการสื่อสารในระดับเดียวกันให้มาก

สรุปได้ว่า การบริหารและการจัดการศึกษามีความสำคัญเนื่องจากเป็นภารกิจหลักของ สถานศึกษาที่จะต้องมีการจัดโครงสร้างองค์กร มีการกำหนด วางแผน วิธีการและขั้นตอนต่างๆในการ ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรได้ปฏิบัติงานที่มุ่งไปสู่ ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายขององค์กร

2.1.3 หลักการ แนวคิดการบริหารจัดการศึกษา

2.1.3.1 หลักการ แนวคิด ในการบริหารจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้าน วิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงการกระจายอำนาจ ดังกล่าวจะทำให้สถานศึกษาคล่องตัว มีอิสระในการบริหารจัดการ ตามหลักของการบริหารจัดการโดย

ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management: SBM) ซึ่งคาดหวังว่าจะเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานและสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากหลักการดังกล่าว จึงกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลโดยได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ในมาตรา 35 ว่าสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 34 (2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเมื่อมีการยุบเลิกสถานศึกษาตามวรรคหนึ่งให้ความเป็นนิติบุคคลสิ้นสุดลง

อุทัย บุญประเสริฐ (2543) ได้ทำการศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับประสบการณ์การบริหารในประเทศไทยที่มีแนวคิดเดียวกับแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า ปัญหาสำคัญของการบริหารการศึกษาในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ มีการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง ขาดเอกภาพในการบริหาร ขาดประสิทธิภาพในระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ขาดการพัฒนานโยบายอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ขาดความเชื่อมโยงกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น จากปัญหาดังกล่าวนำมาซึ่งความคิดในการปฏิรูปการศึกษาโดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจการศึกษาและการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องเป็นหลัก ผู้ปกครองและประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาน้อยมาก ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งเป็นเพียงคณะกรรมการที่ปรึกษา มีส่วนร่วมในการบริจาคและหาทรัพยากรสนับสนุนโรงเรียน ทำการประชาสัมพันธ์และร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากการปรับโครงสร้างการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา ในการดำเนินการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา อาจทำให้เกิดผลกระทบทางด้านการปกครอง การกำหนดนโยบายการนำนโยบายไปปฏิบัติ การจัดโครงสร้างองค์การ การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์การ งบประมาณการต่อต้านของผู้เสียอำนาจ ความพร้อมของหน่วยงานและบุคลากรในส่วนกลาง ระดับกระทรวงความพร้อมของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา การเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาระงานของครูและผู้บริหารการตรวจสอบ เวลา การจัดการเรียนการสอนและผลการเรียน

2.1.3.2 การกระจายอำนาจโดยใช้หลักการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management: SBM)

มีนักวิชาการได้ทำการศึกษาหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งได้แนวคิดที่สอดคล้องกันดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2543) ได้ทำการศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยมีหลักการสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ดังนี้

1. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากกระทรวงและส่วนกลางไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด โดยมีความเชื่อว่าโรงเรียนเป็นหน่วยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษาเด็ก

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration or Involvement) เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการบริหาร ตัดสินใจและร่วมจัดการศึกษา

ทั้งครู ผู้ปกครองตัวแทนศิษย์เก่า และตัวแทนนักเรียน การที่บุคคลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและจะรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น

3. หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน (Return Power to People) ในอดีตการจัดการศึกษาจะทำหลากหลายทั้งองค์กรในท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ ต่อมา มีการร่วมจัดการศึกษาไปให้กระทรวงศึกษา เพื่อให้เกิดเอกภาพและมาตรฐานการศึกษา แต่เมื่อประชากรเพิ่มขึ้น ความเจริญต่างๆ ก้าวไปอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาโดยส่วนกลางเริ่มมีข้อจำกัดเกิดความล่าช้า ไม่สนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างแท้จริง จึงต้องมีการคืนอำนาจให้ท้องถิ่นและประชาชนได้จัดการศึกษาเอง

4. หลักการบริหารตนเอง (Self-managing) ในระบบการศึกษาทั่วไป มักจะกำหนดให้โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติตามนโยบายของส่วนกลาง โรงเรียนไม่มีอำนาจอย่างแท้จริงสำหรับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้น ไม่ได้ปฏิเสธเรื่องการทำงานให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายของส่วนรวม แต่มีความเชื่อว่าวิธีการทำงานให้บรรลุเป้าหมายนั้นทำได้หลายวิธีการที่ส่วนกลางทำหน้าที่เพียงกำหนดนโยบายและเป้าหมายแล้วปล่อยให้โรงเรียนมีระบบการบริหารด้วยตนเอง โดยให้โรงเรียนมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงานได้หลากหลายด้วยวิธีการที่แตกต่างกันแล้วแต่ความพร้อมและสถานการณ์ของโรงเรียน ผลที่ได้จะมีประสิทธิภาพสูงกว่าที่ถูกกำหนดมาจากส่วนกลาง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

5. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) ส่วนกลางมีหน้าที่กำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐาน มีองค์กรทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตามกำหนดและมาตรฐานตามนโยบายของชาติ

ธีระ รุญเจริญ (2550) ได้กล่าวว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีหลักสำคัญ 3 ประการ คือ

1. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) การบริหารการใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้นจะเป็นการบริหารที่เป็นการกระจายอำนาจ คือ การกระจายอำนาจการตัดสินใจไปสู่หน่วยปฏิบัติให้มากขึ้น การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการตัดสินใจให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการตนเองอย่างมีอิสระภายใต้กรอบของกฎหมาย โดยมีหน่วยงานต้นสังกัดดูแลด้านนโยบายและมาตรฐาน และมีองค์กรอิสระคอยตรวจสอบด้านคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษามุ่งให้เกิดผลสำเร็จแก่สถานศึกษา

2. หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดให้การบริหารสถานศึกษายึดหลักการให้สังคมและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยบริหารในรูปคณะบุคคล เรียกรวมการสถานศึกษาตามมาตรา 40 มีตัวแทน 6 กลุ่ม ได้แก่ ผู้แทนผู้ปกครองผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ มีบทบาทหน้าที่กำหนดนโยบายและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ให้คำปรึกษา แนะนำและสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น รายงานผลการจัดการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และมีอำนาจหน้าที่อื่นที่ได้รับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ

ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

3. หลักการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance in Education) หลักการบริหารจัดการที่ดีที่เน้นการกระจายอำนาจด้วยนโยบาย การวางแผน ภาวะผู้นำของผู้บริหารการพัฒนาบุคลากรที่เป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน การวิจัยและการบริหาร โดยมุ่งสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ รวมทั้งการสร้างเสถียรภาพทางการเงินการใช้เงินอย่างคุ้มค่ามีอิสระ คล่องตัว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการศึกษา

2.2.1 ความหมายการกระจายอำนาจ

นักวิชาการได้ให้ความหมายการกระจายอำนาจไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดความหมายของการกระจายอำนาจทางการศึกษาว่า เป็นการที่อำนาจการตัดสินใจในการดำเนินงานต่างๆ กระจายจากส่วนกลางไปยังหน่วยงานรองลงไป การกระจายอำนาจจะมีลักษณะเป็นการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการบริหารและจัดการจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาเพื่อให้สามารถตัดสินใจในระดับของหน่วยปฏิบัติ ได้แก่ เขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษานำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยรวม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ได้กำหนดความหมายการกระจายอำนาจในการบริหารและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปจากกระทรวงศึกษาธิการไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในรูปแบบการแบ่งอำนาจและการมอบอำนาจการบริหารจัดการและการตัดสินใจในบางส่วนเท่านั้น เป็นการกระจายอำนาจที่ไม่ได้ขาดจากส่วนกลางทั้งหมด

สรุปได้ว่าความหมายของการกระจายอำนาจเป็นการถ่ายโอนอำนาจในรูปแบบการมอบอำนาจ การแบ่งอำนาจการตัดสินใจ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบจากส่วนกลางไปยังหน่วยงานที่รองลงไป จนถึงระดับปฏิบัติการเพื่อให้การบริหารจัดการศึกษามีอิสระ มีความคล่องตัวในการดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 แนวคิดและความสำคัญของการกระจายอำนาจทางการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78 มีเจตนารมณ์มุ่งหวังให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองภายใต้ระบบประชาธิปไตย ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ และนอกจากนี้ยังได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจทางการปกครองไปสู่ท้องถิ่นตามความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารการบริการงานบุคคล การเงิน การคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ และสืบเนื่องมาถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ทำให้การกระจายอำนาจมีความชัดเจนขึ้นในหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 283 ให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ เพื่อกำหนดการแบ่งอำนาจ หน้าที่และจัดสรรรายได้ ระหว่างราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ว่านับจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา 10 ปี ของความพยายามปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบอีกครั้งหนึ่งนั้น จากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าหลายเรื่องประสบผลสำเร็จ เช่น การปรับโครงสร้างหน่วยงานให้มีเอกภาพยิ่งขึ้น มีการจัดระเบียบบริหารราชการแบบเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้มีการพัฒนาการศึกษาอย่างบูรณาการและประสานเชื่อมโยงกันโดยยึดเขตพื้นที่เป็นศูนย์กลาง มีการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นองค์การมหาชน เพื่อประเมินคุณภาพภายนอกและรับรองมาตรฐานสถาบันการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา การนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบราชการเพื่อความเป็นอิสระคล่องตัวในการบริหารจัดการ เป็นต้น หลายเรื่องที่มีปัญหาต้องเร่งพัฒนาปรับปรุงและต่อยอด โดยเฉพาะด้านคุณภาพผู้เรียน ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการรวมทั้งการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา พบว่า มีสถานศึกษาจำนวนมากไม่ได้มาตรฐาน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งการคิด วิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง คุณธรรม จริยธรรม ในด้านครู คณาจารย์ พบว่ามีปัญหาขาดแคลนครู คณาจารย์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม ไม่ได้คนเก่ง คนดี และใจรักมาเป็นครู คณาจารย์ในด้านการบริหารจัดการพบว่า ยังไม่มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการทั้งสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเป้าหมาย รวมทั้งยังขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาจากทุกส่วนอย่างแท้จริง

2.2.3 หลักการกระจายอำนาจ

กมล สุดประเสริฐ (2544) ได้ทำการศึกษาการบริหารและการจัดการศึกษาของต่างประเทศ พบว่าการกระจายอำนาจมีหลักการสำคัญ 6 ประการ ดังนี้

1. หลักการนิติบัญญัติ หมายถึง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ ต้องมีกฎหมายรองรับเพื่อเป็นหลักประกันในการนำไปปฏิบัติให้บรรลุผล
2. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาในรูปของคณะกรรมการการศึกษา
3. หลักความเป็นกลางทางการเมือง หมายถึง ความเป็นอิสระปลอดการแทรกแซงทางการเมือง คณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องไม่มาจากตัวแทนทางการเมือง
4. หลักความเป็นมืออาชีพ หมายถึง บุคคลที่เข้ามามีบทบาททางการศึกษาต้องมาจากบุคคลที่มีประสบการณ์และมีทักษะทางอาชีพ เป็นสมาชิกขององค์กรวิชาชีพทางการศึกษา และได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หรือบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆ
5. หลักความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ หมายถึง การมอบอำนาจการตัดสินใจ ให้กับคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด
6. หลักการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาภายใน และจัดให้มีองค์กรภายนอกเข้ามาประเมินคุณภาพเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาและจัดทำรายงานประจำปีไปยังผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2.4 รูปแบบและวิธีการของการกระจายอำนาจทางการศึกษา

2.2.4.1 รูปแบบของการกระจายอำนาจทางการศึกษา

พิณสุตา สิริรังศรี (2544) ได้ศึกษารูปแบบการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามแนวคิดของรอร์ดินเนลลี ได้แบ่งการกระจายอำนาจออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 การแบ่งอำนาจ หมายถึง หน่วยงานส่วนกลางกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่หน่วยงานในท้องถิ่นตามสายงานการบังคับบัญชา หรือเป็นการแบ่งอำนาจของหน่วยงานระดับบนให้แก่ หน่วยงานระดับล่างตามสายการบริหารขององค์กรนั้นๆ

รูปแบบที่ 2 การมอบอำนาจ หมายถึง หน่วยงานในระดับภูมิภาคหรือระดับท้องถิ่นหรือหน่วยงานเฉพาะกิจ ได้รับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบจากส่วนกลางเพื่อดำเนินโครงการพิเศษ โดยมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการต่างๆ ด้วยตนเองแต่ความรับผิดชอบสูงสุดยังอยู่ที่ส่วนกลาง

รูปแบบที่ 3 การโอนอำนาจ หมายถึง ส่วนกลางกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีอยู่ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเต็มที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะอยู่เหนือการควบคุมของส่วนกลาง โดยมีกฎหมายรองรับ มีอิสระในการบริหารจัดการด้วยตนเอง ส่วนกลางทำหน้าที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และควบคุมกำกับทางอ้อม

รูปแบบที่ 4 การให้ภาคเอกชนหรือองค์กรดำเนินการ หมายถึง รัฐกระจายความรับผิดชอบ กิจกรรมสาธารณะให้ภาคเอกชนหรือองค์กรเอกชนรับไปดำเนินการพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 44 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดรูปแบบของการกระจายอำนาจดังนี้

1. รูปแบบโดยกำหนดการกระจายอำนาจไว้ในกฎหมาย
2. รูปแบบมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจตามกฎหมายจากส่วนกลางไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

3. รูปแบบการแบ่งอำนาจโดยการแบ่งอำนาจให้มีผู้ปฏิบัติราชการแทน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ได้ทำการวิจัยประเมินผลการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้เขตพื้นที่ พบว่า ความก้าวหน้าในการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้เขตพื้นที่การศึกษา มีรูปแบบการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาตามกฎหมายการศึกษามี 2 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบการแบ่งอำนาจ เป็นการแบ่งอำนาจการบริหารราชการส่วนกลางจากกระทรวงศึกษาธิการไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง

2. รูปแบบการมอบอำนาจ เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจจากกระทรวงศึกษาธิการไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา โดยมีคำสั่งมอบอำนาจด้านวิชาการ 11 เรื่อง ด้านงบประมาณ 52 เรื่อง ด้านการบริหารงานบุคคล 28 เรื่อง และด้านการบริหารทั่วไป 13 เรื่อง รวม 104 เรื่อง

สรุปได้ว่ารูปแบบการกระจายอำนาจ หมายถึง การแบ่งอำนาจ มอบอำนาจโอนอำนาจ และกระจายอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบตามกฎหมาย จากส่วนกลางให้กับหน่วยงานในท้องถิ่นหรือระดับอื่นที่ต่ำกว่า เพื่อการบริหารจัดการโดยมีภาครัฐ เข้าร่วมบริหารจัดการให้การศึกษา

ระดับท้องถิ่นเกิดความคล่องตัว และท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา

2.2.4.2 วิธีการกระจายอำนาจทางการศึกษา

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2551) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหาร การศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในการกระจายอำนาจทางการศึกษา พบว่า การกระจายอำนาจทางการศึกษาเป็นการพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งการพัฒนาการเรียนการสอน และเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับทุกองค์การที่ต้องบริหารงานทั้งแบบรวมอำนาจและกระจายอำนาจ ดังนี้

1. การแบ่งอำนาจ (Decopcentration) เป็นการจัดสรรหรือถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจจากส่วนกลางหรือศูนย์รวมอำนาจไปสู่หน่วยงานระดับล่างในสายการบังคับบัญชาของรัฐบาลกลางเพื่อสะดวกในการดำเนินการ เช่น ถ่ายโอนอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาคจังหวัดหรือหน่วยงานอื่นๆ ในพื้นที่ผู้ได้รับการแบ่งอำนาจเป็นผู้รับผิดชอบในผลของการตัดสินใจในเรื่องที่ได้รับการแบ่งอำนาจ

2. การมอบอำนาจ (Delegation) เป็นการที่ผู้บริหารที่มีอำนาจสูงสุดในหน่วยงานหรือในส่วนกลางจัดสรรหรือถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจไปยังผู้บริหารระดับล่างขององค์การ เพื่อตัดสินใจได้เร็วมากขึ้นโดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนตามลำดับขั้นขึ้นไป เป็นการถ่ายโอนอำนาจไปยังหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานในการควบคุมของรัฐ เช่น อธิการบดี มอบอำนาจให้รองอธิการบดี ผู้อำนวยการโรงเรียนมอบอำนาจให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน อธิบดีมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นต้น ผู้มอบอำนาจยังคงเป็นผู้รับผิดชอบต่อผลของการตัดสินใจที่ได้มอบอำนาจไปแล้ว

3. การโอนอำนาจหรือการให้อำนาจ (Devolution) เป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจจากส่วนกลาง หรือระดับบนไปยังระดับล่างอย่างสมบูรณ์โดยมีกฎหมายกฎ ระเบียบเกี่ยวกับการโอนอำนาจอย่างชัดเจน ผู้บริหารระดับล่าง จึงมีอำนาจในการกำหนดนโยบาย และควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบาย เช่น การโอนอำนาจให้เทศบาลจัดการศึกษาผู้โอนอำนาจ ได้ตัดตัวเองขาดออกจากอำนาจที่โอนแล้ว ดังนั้นจึงไม่มีอำนาจหรือมีแต่เพียงเล็กน้อยในการควบคุมการดำเนินการในภารกิจที่ได้โอนอำนาจไปแล้ว

4. การให้เอกชนดำเนินการ (Privatization) เป็นการถ่ายโอนอำนาจให้เอกชนที่เป็นบุคคลหรือคณะบุคคล ดำเนินการแทนรัฐเป็นการมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างใดอย่างหนึ่งของทางราชการไปให้เอกชนดำเนินการแทนหรือสนับสนุนให้ภาคเอกชนลงทุนในการดำเนินการ บางอย่าง เช่น ขายกิจการของรัฐให้เอกชน สนับสนุนให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.3. นโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษา

นโยบายกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) มีดังนี้

1. การลงทุนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบครอบคลุมการพัฒนาครู หลักสูตร สื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อผลสัมฤทธิ์ด้านคุณภาพและความรู้ของนักเรียนตามแผนการสอนอย่างสัมพันธ์กับทรัพยากรและปัจจัยแวดล้อมต่างๆ อันจะนำไปสู่การสร้างระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน และการเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาในภูมิภาค

2. จัดคนไทยทุกคนมีโอกาสรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายโดยเฉพาะ

ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก รวมทั้งบุคคลออทิสติก เด็กสมาธิสั้น และผู้ด้อยโอกาสอื่นๆ ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และเพิ่มโอกาสการศึกษาต่อผ่านกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและเชื่อมโยงกับนโยบายการผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถของประเทศ รวมทั้งต่อยอดให้ทุนการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

3. ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพและคุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีรายได้ค่าตอบแทน และสวัสดิการที่เหมาะสม พัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกควบคู่กับการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยและประวัติศาสตร์เพื่อสร้างจิตสำนึกในความเป็นไทยพร้อมทั้งขยายบทบาทของระบบการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ผ่านองค์กรต่างๆ เช่น สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ ระบบห้องเรียนสมัยใหม่ หรืออุทยานการเรียนรู้ พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ ศูนย์พัฒนาด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะ ศูนย์บำบัดและพัฒนาศักยภาพของบุคคล ออทิสติก เด็กสมาธิสั้นและผู้ด้อยโอกาสอื่นๆ

4. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้อย่างจริงจัง ส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนรู้ทางไกล จัดให้มีการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างกว้างขวาง จัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประกอบแผนการเรียนการสอนของครูให้โรงเรียนอย่างทั่วถึงตลอดจนพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ

5. ส่งเสริมสนับสนุนการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษารวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการจัดการศึกษาอย่างกว้างขวางด้วยมาตรการที่เป็นรูปธรรมควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พร้อมรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาตลอดจนการปรับระเบียบวิธีเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพมาตรฐาน

6. ส่งเสริมกลไกการบริหารจัดการศึกษาทั้งระบบโดยครอบคลุมระบบการวางแผนการบริหารจัดการ การกำกับดูแล และการติดตามประเมินผล เพื่อนำข้อมูลต่างๆ มาใช้ในการปรับกลยุทธ์ของการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้มากำหนดเป็นการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านทางการศึกษาคือ คุณธรรมนำความรู้ การขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยให้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชนและท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดกำหนดเป็นนโยบาย 6 ด้าน คือ

1. เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้
  2. ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึง โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย
  3. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ
  4. การกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
  5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชนและท้องถิ่น
  6. การศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ได้สรุปการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ

ใหม่โดยได้จัดทำข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) โดยการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วนมีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการนำระบบและวิธีการบริหารจัดการแนวใหม่มาใช้ ควบคู่กับการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Demand Side) โดยให้ผู้เรียนเลือกรับบริการ จึงกำหนดแนวทางการปฏิรูป ดังนี้

มาตรการการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาโดย

1. ให้มีกลไกขับเคลื่อนการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่และสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตามศักยภาพความพร้อม
2. ให้มีการกระจายอำนาจตามศักยภาพความพร้อมโดยมีแผนการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจแบบขั้นบันไดตามศักยภาพความพร้อม รวมทั้งมีแผนส่งเสริมเขตพื้นที่และสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งและความพร้อม โดยมีเกณฑ์การประเมินเพื่อจัดกลุ่มตามศักยภาพความพร้อม
3. สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมการบริหารเชิงคุณภาพและสนับสนุนสถานศึกษาที่มีความพร้อมให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างอิสระ คล่องตัวเป็นสถานศึกษานิติบุคคลเต็มรูป และในระดับอุดมศึกษาให้พัฒนาสู่การเป็นสถาบันของรัฐในกำกับ
4. พัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยให้ มีแผนพัฒนาภาวะผู้นำตามช่องทางปกติและกลไกสนับสนุนส่งเสริมด้วยช่องทางพิเศษ มีการกำหนดคุณสมบัติการเข้าสู่ตำแหน่ง เส้นทางความก้าวหน้าและระบบการจูงใจ
5. ปรับและพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารูปแบบใหม่ที่เน้นยุทธศาสตร์เชิงวิชาการ โดยลดภาระงานเชิงธุรการและการส่งการ แต่เน้นการให้คำปรึกษา ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น สร้างกลไกป้องกันการดำเนินการเข้าสู่ตำแหน่งโดยไม่ชอบธรรม
6. ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับและประเภทโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน (Area - Based) ทั้งระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด พื้นที่พิเศษ เช่น จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น ให้มีคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดเพื่อประสานและบูรณาการการพัฒนาการศึกษาทุกระดับและประเภท / สังกัดให้เกื้อกูลกัน

ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์ (2545) กล่าวว่า ผู้นำจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการบริหารและจัดการศึกษาอย่างมีจรรยาบรรณวิชาชีพ จะต้องมีความรู้ที่เอื้อต่อการบริหารท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง จึงจะสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่กำหนด ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์อย่างชัดเจนว่าจะทำให้องค์กรมีคุณภาพได้อย่างไร ซึ่งเป็นความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและจะต้องนำพาหรือได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงานในองค์กรเพื่อขับเคลื่อนการทำงานไปสู่ความสำเร็จ

สรุปได้ว่านโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในอดีตจนถึงปัจจุบัน การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษา มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของชุมชนทุกภาคส่วนมีระบบการ

บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล หลักความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการนำระบบและวิธีการบริหารจัดการแนวใหม่มาใช้ ควบคู่กับการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงการ

2.4 กระจายอำนาจทางการศึกษาไปให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การบริหารและการจัดการศึกษาในรูปแบบของเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ที่มีเจตนารมณ์ให้มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปให้หน่วยงานที่มีหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาโดยตรง และการมีส่วนร่วมของประชาชน และท้องถิ่นโดยในการบริหารจัดการดังกล่าว ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ในรูปของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาที่จะร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการกำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน องค์กรและสถาบันอื่นให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

2.4.1 การกระจายอำนาจตามกฎหมายกระทรวง

การกระจายอำนาจตามกฎหมายกระทรวง ประกอบด้วย

2.4.1.1 การกระจายอำนาจตามภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการ กฎกระทรวงกำหนดกระจายอำนาจให้เสร็จ เช่น งานด้านวิชาการและการบริหารทั่วไป

2.4.1.2 กระจายอำนาจที่ไม่ใช่ภาระหน้าที่ของกระทรวงโดยตรง เช่น ด้านงานงบประมาณและการเงิน อันเป็นอำนาจของกระทรวงการคลังบ้าง สำนักนายกรัฐมนตรีบ้าง เป็นต้น การกระจายอำนาจในลักษณะนี้ กระจายอำนาจโดยการมอบอำนาจ ผู้มอบอำนาจประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการและเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ผู้มอบอำนาจดำเนินการกระจายอำนาจงบประมาณและการเงิน ตามอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี

การมอบอำนาจให้ผู้ปฏิบัติต้องยึดหลักการว่า ผู้ปฏิบัติต้องได้รับความไว้วางใจให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ สามารถใช้ดุลพินิจของตนได้ โดยเน้นผลงานที่เกิดขึ้นเป็นหลัก เพราะผู้รับมอบหรือผู้ปฏิบัติเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้มอบอำนาจหรือผู้ซึ่งตนแทนโดยคำนึงถึงความสะดวกแก่ประชาชน ความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ

2.4.1.3 การกระจายอำนาจโดยมีกฎหมายอื่นกำหนดการกระจายอำนาจไว้แล้ว ได้แก่การบริหารงานบุคคลซึ่งมีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547กระจายอำนาจไปให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และสถานศึกษาไว้แล้ว

โครงสร้างการบริหารจัดการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 คือให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยมาตรฐานการศึกษาต้องสูงขึ้น สัดส่วนประชากรที่ได้ รับการศึกษาต้องสูงขึ้น ดังนั้นกฎกระทรวง ระเบียบกระทรวง ประกาศกระทรวง คำสั่งกระทรวงหรือระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศและคำสั่งของสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงคำนึงถึงหลักการสำคัญเบื้องต้น คือ กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศคำสั่งของกระทรวงหรือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นกฎระเบียบ ประกาศและคำสั่งที่กำหนดกรอบกว้างๆ ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ตลอดจนสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาและสถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการ สำนักงานและสถานศึกษามีความ ยืดหยุ่นและกำหนดรายละเอียดในการดำเนินงานแต่ละเรื่องของตนเพื่อก่อให้เกิดความหลากหลาย ในทางปฏิบัติได้แต่เป้าหมายตรงกันคือให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและการ บริหารจัดการมีประสิทธิภาพ

2.4.2 ขอบข่ายการกระจายอำนาจหน้าที่การบริหารจัดการศึกษา

1. ด้านการบริหารวิชาการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้การจัดการด้านการบริหารวิชาการเพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้ โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้อง ความต้องการของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยประสาน ความร่วมมือกับครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ จัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 และขอบข่ายภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาของสถานศึกษา ด้านบริหารวิชาการไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร
ท้องถิ่น
  2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
  3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
  4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
  5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
  6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
  7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
  8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
  9. การนิเทศการศึกษา
  10. การแนะแนว
  11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
  12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
  13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
  14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน
สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
  15. การจัดทำ ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
  16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
  17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- อำนาจหน้าที่การบริหารและจัดการศึกษาของผู้อำนวยการสถานศึกษาประเภทที่

หนึ่ง ด้านวิชาการ จำนวน 14 เรื่อง ผ่านความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 เรื่อง 2, 4, 11 รวมทั้งสิ้น 17 เรื่อง

สรุปได้ว่าการบริหารวิชาการเป็นภารกิจหลัก เป็นงานที่มีความสำคัญและเป็นหัวใจของการบริหารการจัดการศึกษา เป็นการบริหารงานกิจกรรมในสถานศึกษาเพื่อการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน ประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญคือ กิจกรรมการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมการส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู กิจกรรมการวัดผลประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียนรู้กิจกรรมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา กิจกรรมการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมการนิเทศการศึกษา กิจกรรมการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้วยการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา

2. ด้านบริหารงบประมาณ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้การจัดการด้านงบประมาณและการเงิน มีแนวทางสอดคล้องกับขอบข่ายภารกิจการกระจายอำนาจการบริหาร โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงบประมาณ (Budgeting Entity) และหน่วยบริหารการเงิน (Financial Entity) ให้สถานศึกษาเป็นหน่วยบริหารการเงินที่สามารถกำหนดความต้องการงบประมาณของตนเอง โดยจัดทำงบประมาณผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและมีอิสระในการจัดการทรัพย์สินและหารายได้เพิ่มมากขึ้นเพื่อมุ่งเน้นให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการช่วยระดมทรัพยากรและการลงทุนจากแหล่งต่างๆโดยมีระบบตรวจสอบติดตามและประเมินผล การใช้ทรัพยากรเพื่อความโปร่งใส และความรับผิดชอบตงั้นด้านบริหารงบประมาณ จึงเป็นไปในลักษณะต้องให้ความเป็นอิสระ คล่องตัว ซึ่งเป็นไปตามแนวทางกระจายอำนาจการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ควบคู่กับระบบการตรวจสอบเพื่อความโปร่งใสและบริหารจัดการทรัพยากรที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น จัดสรรงบประมาณรวมเป็นก้อนมุ่งที่แผนงานและผลงาน กำหนดมาตรฐานการจัดการทางการเงินมีการคำนวณต้นทุนกิจกรรมการบริหารสินทรัพย์ การจัดทำระบบบัญชีตามเกณฑ์พึงรับพึงจ่ายและจัดให้มีระบบการตรวจสอบเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว มีขั้นตอนที่ไม่ต้องผ่านการกลั่นกรองหลายขั้นตอนเกินความจำเป็น เป็นต้น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 52 กำหนดว่าสถานศึกษา ต้องใช้งบประมาณเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมครูผู้สอนให้มีการวางระบบ มีกระบวนการผลิตสื่อ พัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษารวมถึงมาตรา 55 ระบุให้มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอและเหมาะสมกับฐานะทางสังคมและวิชาชีพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 และขอบข่ายภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาของสถานศึกษาด้านบริหารงบประมาณไว้ ดังนี้

1. การจัดทำแผนงบประมาณและคำ ขอต้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวง

ศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

2. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

3. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

4. การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

5. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

6. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

7. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

8. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

9. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

10. การวางแผนพัสดุ

11. การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

12. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

13. การจัดหาพัสดุ

14. การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

15. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

16. การเบิกเงินจากคลัง

17. การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

18. การนำเงินส่งคลัง

19. การจัดทำบัญชีการเงิน

20. การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

22. การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

อำนาจหน้าที่การบริหารและจัดการศึกษาของผู้อำนวยการสถานศึกษา ด้านงบประมาณ จำนวน 17 เรื่อง ผ่านความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 เรื่อง (1, 2, 4, 8, 15) รวมทั้งสิ้น 22 เรื่อง

สรุปได้ว่าด้านบริหารงบประมาณ สถานศึกษามีขอบข่ายภารกิจในเรื่องการจัดทำแผนงบประมาณ เพื่อกิจกรรมการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาและเสนอของบประมาณเพื่อกิจกรรมส่งเสริมกิจการของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยดำเนินกิจกรรมให้ทั่วถึงในด้านการจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงินการบริหารบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ให้มีอิสระและคล่องตัวในการตัดสินใจในการดำเนินงานภายใต้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและหลักการบริหารจัดการที่ดี ดำเนินการในรูปของการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน กระบวนการปฏิบัติการตรวจสอบและกระบวนการปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับ

จุดมุ่งหมายของการจัดการการศึกษามุ่งเน้นความคล่องตัว โปร่งใสตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

3. ด้านบริหารงานบุคคล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญทุกกระบวนการตั้งแต่ การแต่งตั้ง การพัฒนา การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การสร้างขวัญกำลังใจ เพื่อให้มีผลต่อการ ปฏิบัติงานตามที่คาดหวัง ยึดหลักระบบคุณธรรม 4 ประการ ได้แก่ หลักความสามารถหลักความเสมอภาค หลักความมั่นคง และหลักความเป็นกลางทางการเมือง มีแผนการพัฒนาบุคลากรที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน พัฒนาบุคคลอย่างทั่วถึง ตรงตามความต้องการปลูกฝังอุดมการณ์ความเป็น เจ้าของ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จที่ตรงตามอย่างมืออาชีพ สามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพอย่าง ถูกต้องและสร้างสรรค์ ปัจจัยความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอนจะเกิดขึ้นได้ ครูต้องทำกิจกรรม 7 กิจกรรม คือ กิจกรรมวิเคราะห์หลักสูตร กิจกรรมวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล กิจกรรมจัดการ เรียนรู้ที่หลากหลาย กิจกรรมใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้สรุปว่ากระทรวงศึกษาธิการได้ กำหนดกรอบการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถ ปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการบริหารงานบุคคลให้เกิดความ คล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติมี ความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องดำเนินการในภารกิจหลัก คือ การวางแผน อัตรากำลังและ การกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งการเสริมสร้างประสิทธิภาพใน การปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัยและการออกจากราชการ แต่งานบริหารบุคคลเป็นงานที่ ยุ่งยากและซับซ้อนเพราะต้องทำงานเกี่ยวข้องกับคน ซึ่งมีความรู้ความสามารถตลอดจนมีความสำนึก แตกต่างกัน และที่สำคัญคนเป็นสิ่งที่มีความซื่อสัตย์ใจ มีอารมณ์ ผู้บริหาร จึงต้องประสบกับปัญหาต่างๆ ใน การบริหารบุคคล ซึ่งปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาการวางแผน การบริหารบุคลากร ปัญหาการสรรหาและ การแต่งตั้งบุคลากรปัญหาการพัฒนาบุคลากร ปัญหาการประเมินผลการปฏิบัติงาน ปัญหาการให้ บุคลากรพ้นจากงาน และปัญหาการควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศบุคลากร อย่างรอบด้าน เน้น องค์กรรวมและเน้นพัฒนาการ กิจกรรมใช้ผลการประเมินเพื่อแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนา การจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เต็มศักยภาพ กิจกรรมใช้การวิจัยปฏิบัติการในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ ของนักเรียนและการสอนของตนเอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 และขอขยายภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาของสถานศึกษา ด้านบริหารงานบุคคลไว้ ดังนี้

1. การวางแผนอัตรากำลัง
2. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
4. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
5. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
6. การลาของบุคลากรสังกัดสถานศึกษาที่ไม่มีระเบียบกำหนดไว้โดยเฉพาะ
7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน
8. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
9. การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
10. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
11. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
12. การออกจากราชการ
13. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
14. การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่อง

ราชอิสริยาภรณ์

15. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
16. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
17. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
18. การส่งเสริมวินัยคุณธรรม จริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
19. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
20. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

อำนาจหน้าที่การบริหารและจัดการศึกษาของผู้อำนวยการสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 19 เรื่อง ผ่านความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 เรื่อง (1) รวมทั้งสิ้น 20 เรื่อง และให้การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

สรุปได้ว่าด้านบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจและขอบข่ายสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาปฏิบัติงานเพื่อสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านบริหารบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระ ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา ให้มีความรู้ ความสามารถมีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญต่อไป

4. ด้านบริหารทั่วไป

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบบริหารองค์กรโดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิผล ความสำเร็จของการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา เกิดขึ้นได้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำ มีการจัดบุคลากรปฏิบัติงานให้ตรงกับ

ความสามารถและความถนัด จัดระบบสำนักงานที่ดีใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ประหยัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการประเมินตรวจสอบผลการดำเนินงานเป็นระยะอย่างต่อเนื่องและนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงกระบวนการบริหารทั่วไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 และขอบข่ายภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาของสถานศึกษา ด้านบริหารทั่วไปไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
  2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
  3. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
  4. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
  5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
  6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
  7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
  8. การดำเนินงานธุรการ
  9. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
  10. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
  11. การรับนักเรียน
  12. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา
  13. การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
  14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
  15. การทัศนศึกษา
  16. งานกิจการนักเรียน
  17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
  18. การส่งเสริม สนับสนุนประสานการจัดการศึกษาบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
  19. งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
  20. การรายงานผลการปฏิบัติงาน
  21. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
  22. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน
- อำนาจหน้าที่การบริหารและจัดการศึกษาของผู้อำนวยการสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง ด้านการบริหารทั่วไป จำนวน 18 เรื่อง ผ่านความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 เรื่อง (3, 11, 12, 14) รวมทั้งสิ้น 22 เรื่อง

สรุปได้ว่าด้านบริหารทั่วไป เป็นภารกิจและขอบข่ายการดำเนินงานเลขานุการงาน เลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรงานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารสาธารณะที่

มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน เน้นความโปร่งใสเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.5 การบริหารงานวิชาการ

2.5.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการถือเป็นการกิจหลักของสถานศึกษา เพราะเป็นการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) อื่นๆ ของสถานศึกษา ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

รุ่ง ลอยเลิศ (2543) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการว่า หมายถึง การจัดการเรียน การสอนและการจัดกิจกรรมทุกอย่างภายในโรงเรียนให้เกิดความรู้และการศึกษาของเด็ก

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้ให้ทัศนะว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาโดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ถ้ามองในด้านการดำเนินการดำเนินงานแล้ว หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จักรกฤษ วิชา (2548) สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจ สถานศึกษา

รุจิรุ สุสาระและจันทราณี สงวนนาม (2545) ให้ความหมายของงานวิชาการ หมายถึง เป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียน การสอน ให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตร อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) กำหนดความหมายการบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และการศึกษานักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และยังได้กำหนดขอบข่าย และภารกิจการบริหารวิชาการไว้ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศ การศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งเสริม ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การ ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วัยรุ่น องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา

จากความหมายของนักการศึกษาที่กล่าวมาอาจสรุปความหมายของงานวิชาการการ

บริหารกิจกรรมทุกอย่างทางด้านวิชาการในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การปรับปรุงพัฒนาการเรียนสอน ให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน มีคุณภาพอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของสถานศึกษา

2.5.2 ความสำคัญของงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญยิ่งเป็นงานหัวใจหลักของสถานศึกษาโรงเรียนจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการเป็นสำคัญ ส่วนงานอื่นๆ เป็นงานส่งเสริมการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพและช่วยอำนวยความสะดวกแก่งานวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ ดังนี้

1. งานวิชาการเป็นงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม เจตคติและค่านิยมให้ผู้เรียนเป็น คนเก่ง คนดี และมีความสุขในการ ดำรงชีวิต ตลอดจนเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม

2. งานวิชาการเป็นตัวกำหนดปริมาณงานของโรงเรียน เมื่อโรงเรียนมีงานวิชาการมากปริมาณงานด้านอื่นๆ ย่อมมีมากตามไปด้วย

3. งานวิชาการเป็นเครื่องกำหนดการจัดสรรทรัพยากรให้แก่โรงเรียน ไม่ว่าจะเป็ นในรูปของงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์จะจัดให้ตามสัดส่วนของปริมาณงานวิชาการของโรงเรียน โรงเรียนจะได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณงานของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณงานด้านวิชาการ

4. งานวิชาการเป็นเครื่องตัดสินคุณภาพของโรงเรียน การพิจารณาคุณภาพของโรงเรียนต้องอาศัยงานทางด้านวิชาการของโรงเรียน โดยพิจารณาวิธีการและผลผลิตของระบบงาน วิชาการ อันได้แก่ วิธีการสอนของครู การบริหารงานวิชาการ ผลสำเร็จของครูทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นต้น

5. งานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักในสถานศึกษา ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการ กระตุ้นและส่งเสริมให้ครูร่วมมือกัน ในการปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียนอยู่เสมอ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้จักวางแผน การติดต่อสื่อสารการประสานงาน การควบคุมบังคับบัญชา การวินิจฉัยสั่งการ การมอบหมายงานให้ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานวิชาการบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญของงานวิชาการดังกล่าวมาอาจสรุปได้ว่างานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นตัวกำหนดปริมาณงานของสถานศึกษา การจัดสรรทรัพยากรให้แก่โรงเรียน คุณภาพของโรงเรียน และเครื่องชี้วัดความสำเร็จความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร

2.6 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลัก และสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย และมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องทำความเข้าใจกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ และบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารงาน

วิชาการรวมถึงผู้ปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งในเรื่องนี้ ได้มีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารวิชาการไว้ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2543) กล่าวถึงงานวิชาการของโรงเรียนเป็นงานที่มีขอบข่ายครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้ คือ

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน
2. การสอนและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับเรื่องการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
3. กิจกรรมนักเรียน และการบริหารกิจกรรมนักเรียน ให้ตอบสนองและเสริมสร้างหลักสูตรให้เป็นที่สมบูรณ์ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
4. สื่อการเรียนการสอนและกิจการห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรโดยตรง เพื่อเสริมพัฒนาการของนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับเรื่องห้องสมุดและเสริมความทันสมัยทางวิชาการแก่ครูโดยตรง
5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ตามจุดหมายและหลักการของหลักสูตรกับการประเมินมาตรฐานคุณภาพทางวิชาการของโรงเรียน
6. การนิเทศการศึกษาและพัฒนาวิชาชีพสำหรับบุคลากรครูและบุคลากรทางวิชาการของโรงเรียน

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540) ได้แบ่งงานวิชาการออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. งานการสอนและกิจกรรมนักเรียน เช่น การจัดแผนการเรียน จัดตารางเรียน จัดครูเข้าสอน จัดกลุ่มการเรียน จัดสอนซ่อมเสริม และจัดกิจกรรมนักเรียน
2. งานการวัดและประเมินผล ได้แก่ การวางแผนวัดผลระหว่างภาคและปลายภาค การดำเนินการให้มีการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การจัดทำแบบทดสอบ เก็บข้อมูลสถิติต่างๆ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานวิชาการโดยส่วนรวม
3. งานเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ การพิจารณาแบบเรียน ชนิดและปริมาณของอุปกรณ์ประจำหมวดวิชา คู่มือครู หนังสือประกอบการสอนและประกอบการเรียน ดำเนินการให้มีการจัดทำโครงการสอนเอกสารประกอบบทเรียน
4. งานส่งเสริมงานวิชาการ ได้แก่ ห้องสมุด ห้องโสตทัศนอุปกรณ์ ห้องเรียนประจำวิชาและห้องบริการทางวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาว่าประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1. การวางแผนงานเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการนำเอาหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยเป็นงานที่เกี่ยวกับแผนปฏิบัติงานวิชาการ โครงการสอนและบันทึกการสอน
2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนในสถานศึกษาดำเนินไปได้ด้วยดีต้องประกอบด้วย การจัดทำตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ ความก้าวหน้าของสังคม การฝึกงานและนำไปใช้ประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง

3. การจัดบริการเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และส่งเสริมการจัดหลักสูตร โปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และคุณภาพ ได้แก่ การจัดสื่อการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือ และกิจกรรมให้ครูได้เลือกใช้ในการสอน การจัดห้องสมุด การนิเทศการสอน

4. การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในด้านการตรวจสอบ และวิเคราะห์ผลการเรียน จากข้อบ่งชี้งานวิชาการที่กล่าวมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้กำหนดข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา พุทธศักราช 2550 ไว้ดังนี้

1. การวางแผนงานด้านวิชาการ

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา

1.1 วางแผนงานด้านวิชาการโดยรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล การประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปการวางแผนงานด้านวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษามีการวางระบบการกำกับ ติดตาม การประเมินผลของการปฏิบัติตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา

2.1 วิเคราะห์รอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้

2.2 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้น หรือประเด็นที่สถานศึกษาให้

ความสำคัญ

2.3 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา และชุมชน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนประเมินผลและปรับปรุง

2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ

สรุปการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานศึกษา สำนวจความต้องการการศึกษาของท้องถิ่น วิเคราะห์สภาพความสามารถของโรงเรียน จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่

ผู้เรียนประเมินผลและปรับปรุง

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา

3.1 จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.2 จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

3.4 จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

3.5 ส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.6 ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการ ด้อยโอกาส และมีความสามารถพิเศษ

สรุปการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการ ด้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ

4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีดังนี้

4.1 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดย

4.1.1 จัดให้มีการวิจัย และพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น

4.1.2 จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

4.1.3 จัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

4.1.4 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

4.1.5 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก

4.2 สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอน และอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

4.3 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4.4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า

1. หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ตามความมุ่งหมายไว้

2. หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษา โดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) เช่น ครู นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ (Process) ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผลผลิต (Output) คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จทางการศึกษา

3. หลักสูตรเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งประสงค์จะอบรม ฝึกฝน ผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

นุชนาถ ธาตุทอง (2546) สรุปหลักสูตรมาจากคำในภาษาอังกฤษว่า “Curriculum” ซึ่งมาจากคำในภาษาละตินว่า “Currere” แปลว่า “ทางวิ่ง” หรือ “ลู่วิ่ง” “วิ่งเข้าสู่เส้นชัย” ในความหมายของหลักสูตรตามช่วงเวลาต่างๆ พบว่า หลักสูตร คือการบูรณาการศิลปะการเรียนรู้และมวลประสบการณ์ต่างๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งสามารถนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นไปตามสิ่งที่สังคมคาดหวังและมีการกำหนดแผนงานไว้ล่วงหน้า โดยสามารถปรับปรุง พัฒนาให้ เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนได้มีความรู้ ความสามารถสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล หลักสูตรจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนในสังคมให้มีคุณลักษณะที่สังคมคาดหวัง หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่จะทำ ให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยหลักสูตรมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความ เจริญงอกงามของบุคคลสามารถปลูกฝังพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม วางรากฐานความคิดที่เป็นการ สนับสนุนและสอดคล้องกับสภาพสังคมเศรษฐกิจการเมืองการปกครอง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดี ของสังคม สามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถความสนใจ ความถนัดที่แท้จริงของตนเองและ พัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ยังเป็นโครงการ แผนงาน ข้อกำหนดที่ชี้แนะให้ผู้บริหาร การศึกษา ครู อาจารย์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นำไปดำเนินงานสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและมี ประสิทธิภาพซึ่งต้องมียุทธศาสตร์ประกอบอยู่ 4 ประการ คือจุดประสงค์ เนื้อหาวิชา วิธีการวัดผลประเมินผล

นภเนตร ธรรมบวร (2549) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่าเป็นประสบการณ์ทั้งหมดที่ โรงเรียนจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่โรงเรียนปรารถนาและได้แบ่งหลักสูตร เป็น 3 ระดับด้วยกัน คือ

1. หลักสูตรระดับชาติหรือหลักสูตรแม่บท คือ หลักสูตรแกนที่เขียนไว้อย่างกว้างๆ และ บรรลุสาระที่จำเป็นที่ทุกคนในประเทศจะต้องเรียนรู้เหมือนกัน เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ ของชาติไว้

2. หลักสูตรระดับท้องถิ่น คือ การนำเอาหลักสูตรแม่บทมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพ ความเป็นอยู่ของแต่ละท้องถิ่น โดยจัดเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องและสัมพันธ์ กับท้องถิ่น รวมตลอดถึงสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

3. หลักสูตรระดับห้องเรียน การนำเอาหลักสูตรระดับชาติหรือหลักสูตรแม่บทและ หลักสูตรท้องถิ่นมาปรับใช้ให้เหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยครูผู้สอนเป็น บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร

จากความหมายที่กล่าวมาสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียนที่โรงเรียนจัดให้กับผู้เรียนจัดให้กับผู้เรียน เพื่อผลสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย การศึกษาโดยหลักสูตรมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคล สามารถปลูกฝัง พฤติกรรม คุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งหลักสูตรประกอบด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้

การวัดและการประเมินผล

สรุปการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำหลักสูตร การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

5.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

5.2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

5.3 จัดกิจกรรมให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

5.4 จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

5.6 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

สรุปการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้ จัดกิจกรรมให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

6. การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

6.1 การกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

6.2 จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

6.3 วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนรู้และอนุมัติผลการเรียน

6.4 จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น และจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

6.5 จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลประเมินผล

6.6 จัดระบบสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

6.7 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่างๆ รายปี/รายภาค และตัดสินผลการเรียนการผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาชั้นพื้นฐาน

6.8 การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษาทั้งในระบบ นอก ระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนและเสนอคณะกรรมการการบริหาร หลักสูตรและวิชาการพร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

สรุปการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การวัด ผล ประเมินผลผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน การกำหนดระเบียบหลักเกณฑ์และ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา สร้างเครื่องมือประเมินผลการเรียนตาม สภาพจริงของผู้เรียน วางแผนการประเมินผลการเรียนรู้แต่ละสาระการเรียนรู้ เป็นรายภาค รายปี กำหนดรูปแบบระยะเวลา การรายงานผลการเรียนรู้แต่ละวิชา นำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน มีเกณฑ์ระเบียบการเทียบระดับการศึกษา ชั้นพื้นฐาน ทั้งจากในระบบ และนอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

7.1 กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และ กระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา

7.2 พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหา เหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ

7.3 พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

7.4 รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาเพื่อใช้พัฒนาการเรียนรู้อและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา

สรุปการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง การแสวงหาสื่อการ เรียนการสอนที่มีคุณภาพ สามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับ การให้ความรู้การวิจัยแก่ครูผู้สอนทุกระดับชั้น สนับสนุนการศึกษาวิจัยของครูผู้สอนในสถานศึกษา

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

8.1 จัดให้มีการเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง

เพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

8.2 จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดมีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑน์ ห้องสมุดมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมชาติ เป็นต้น

8.3 จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑน์ พิพิธภัณฑน์วิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

8.4 ส่งเสริมครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

8.5 ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้

สรุปการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง การจัดให้มีการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

9. การนิเทศการศึกษา

บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

9.1 สร้างความตระหนักให้แก่ครู และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล การนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่า ได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

9.2 จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ

9.3 จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่

ซารี มณีศรี (2542) ได้กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาว่า คือ กระบวนการพัฒนา การเรียน การสอนให้ดีขึ้น เป็นการร่วมมือกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องโดยใช้หลักประชาธิปไตยในการนิเทศ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาครูด้านวิชาชีพให้มีประสบการณ์ตรงนอกจากนั้นยังช่วยสร้างครูให้มีลักษณะความเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกับคนอื่นอันจะยังผลให้เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนซึ่งก็คือ การพัฒนาคนและพัฒนางาน

เยวพา เดชะคุปต์ (2542) สรุปหลักการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการประชาธิปไตย ที่สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างหมู่คณะและมุ่งเสริมความคิด ริเริ่ม การช่วยเหลือและส่งเสริมความคิด อย่างเสรีให้แก่ครูในการตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาของตนเองให้สามารถนำตนเองแทนที่จะคอยรับคำแนะนำช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา

สรุปการนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยการ

วางแผนกำหนดแนวทางการนิเทศระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ จัดทำแผนการนิเทศ รายงานผลการนิเทศของสถานศึกษาเพื่อนำไปปรับปรุงงาน

10. การแนะแนว

บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

10.1 กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญโดยให้ทุกคนในสถานศึกษา ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

10.2 จัดระบบงานและโครงสร้างองกรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน

10.3 สร้างความตระหนักให้ครูทุกคน เห็นคุณค่าของการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

10.4 ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

10.5 คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและบุคลิกที่เหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะกรรมการแนะแนว

10.6 ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

10.7 ส่งเสริมความร่วมมือ และความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน

10.8 ประสานงานด้านการแนะแนว ระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว

10.9 เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สรุปการแนะแนว หมายถึง การจัดระบบแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพภายในสถานศึกษา ออกแบบกำหนดแนวทางแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพในสถานศึกษา ติดตาม ประเมินผลการแนะแนวของสถานศึกษา เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สร้างเครือข่ายด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น รวมทั้งการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

11.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน

11.2 จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนา งานและการสร้างระบบประกันคุณภาพใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์ เรียบง่าย ใช้สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

11.3 จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)

11.4 ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมสถาน

ศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่าวงจร PDCA

11.5 ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

11.6 ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

11.7 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

สรุปการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้งานสะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์) ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วม ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

12.1 จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น

12.2 ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน

12.3 ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ

12.4 พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

สรุปการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

13.1 ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

13.2 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

13.3 ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในท้องถิ่น

13.4 จัดทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น

สรุปการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น หมายถึง การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในท้องถิ่น จัดทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

14.1 ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

14.2 จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ที่ร่วมจัดการศึกษา

14.3 ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

14.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น

14.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น

ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น

14.6 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

15. การจัดทำ ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

15.1 ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

15.2 จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

15.3 ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุง

15.4 นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

15.5 ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

สรุปการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาหมายถึง การศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา และประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

16.1 ศึกษาวิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

16.2 จัดหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

16.3 ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

สรุปการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน และตรวจพิจารณาคุณภาพหนังสือ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

17.1 จัดให้มีการร่วมการกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

17.2 พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

17.3 พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

17.4 พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน

17.5 นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลในการจัดหา ผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

สรุปการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การจัดให้มีการร่วมกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลในการจัดหา ผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

สรุปจะเห็นว่าแนวคิดของนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาล้วนยึดขอบข่ายงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก แต่อาจมีบางท่านที่จัดรวมกลุ่มงานที่มีลักษณะการปฏิบัติงานทำนองเดียวกันจัดไว้อยู่ขอบข่ายงานเดียวกันหรืออาจมีบางท่านที่แตกประเด็นขอบข่ายงานวิชาการของเป็นงานย่อยโดยละเอียด แต่แนวคิดทั้งหมดก็มีกิจกรรมเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับแนวทางการปฏิรูปทางการศึกษาและแนวทางการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ทั้งสิ้นและจากการนิเทศงานของต้นสังกัดหรือจากสำนักงานเขตพื้นที่ที่จะประเมินงานวิชาการตามขอบข่ายงานของกระทรวง ศึกษาธิการ ผู้วิจัยจึงได้นำขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการใช้เป็นแนวทางในการหาประสิทธิผลการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ด้านวิชาการที่มอบหมายโดยต้นสังกัด เพื่อจะได้แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติอย่างครอบคลุมครบกระบวนการในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1 งานวิจัยในประเทศ

วรเชษฐ์ จันทร์ภิรมย์ (2546) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาทั้ง 9 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ด้านการบริหารโครงการ ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านการบริหารข้อมูลสารสนเทศและการบริหารงานวิชาการ ด้านการประเมินผลงาน นอกจากนี้ยังพบปัญหาในการบริหารงานวิชาการทั้ง 9 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำสาระต่างๆ ของหลักสูตรใหม่ ด้านการเรียนการสอนสถานศึกษา ขาดแคลนครู จำนวนครูไม่ครบชั้น ด้านการวัดผลและประเมินผล การวัดผลและประเมินผลไม่เป็นไปตามสภาพจริง ด้านการนิเทศภายใน ขาดการวางแผนการนิเทศ ด้านการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ขาดการส่งเสริมและการพัฒนาให้ครูได้ศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ ด้านการวิจัยและพัฒนา ครูและบุคลากรในสถานศึกษาไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการบริหารโครงการทางวิชาการ ขาดการกำกับติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ด้านการบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศ ขาดการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนา ด้านการประเมินผลงานทางวิชาการ ขาดการวางแผนในการประเมินผลงานทางวิชาการในสถานศึกษา

ธีรพล ขยันการนาวิ (2547) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการอย่างมีคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการอย่างมีคุณภาพตามวัฏจักรคุณภาพ ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่ฝ่ายบริหารต้องเป็นผู้นำวิชาการ โดยมีการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านวิชาการ โดยลดบทบาทภาระงานด้านอื่นๆ ให้น้อยลง

สมชาย คำปลิว (2549) ได้ศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามภาระงานการบริหารงานวิชาการ 12 งาน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้านและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การแนะแนวการศึกษาผู้บริหารมีบทบาทสูงสุดและรองลงมาคือการนิเทศการศึกษาโดยครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมแตกต่างกัน

สนิท แซมศิริ (2549) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ในภาพรวม 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร และด้านการจัดการเรียนการสอน เรียงค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับได้แก่ ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านการนิเทศภายใน การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ถนอมรัตน์ สิทธิเสนี (2550) การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน ผลการวิจัยดังนี้ สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมือง กระทุ่มแบนในภาพรวมทั้ง 12 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 11 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมือง กระทุ่มแบนในภาพรวมทั้ง 12 ด้าน อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระทุ่มแบนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 เมื่อศึกษารายด้าน พบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

อนุชา อินทร์มั่ง (2551) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย สถานศึกษาในสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มีขนาดต่างกันมีสภาพและปัญหาการบริหารวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เนตรทราย บัลลังก์ปัทมา (2551) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมพบว่า มีแนวทางการบริหารงานวิชาการดังนี้ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารและครูควรมีการแนะนำให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตรควรมีการจัดเตรียม/จัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น วัสดุทัศน ปรัชญา คติพจน์จุดอ่อนจุดแข็งของนักเรียนหลักสูตรแกนกลางไว้เพียงพอต่อ

ความต้องการของครูเพื่อส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรควรมีการกำหนดนโยบายและแผนงานวิชาการของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนครูฝ่ายวิชาการควรมีการจัดครูเข้าสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความถนัดของครูเป็นสำคัญควรมีการจัดให้มีการปรึกษาหารือและประชุมร่วมกันในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูควรสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนและควรสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนด้านการพัฒนาสื่อและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ควรให้ครูและนักเรียนใช้สื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมทางการศึกษาในการเรียนการสอนควรให้โรงเรียนวางแผนจัดหา/จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ครูในการทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมกับความต้องการและควรจัดบรรยากาศในห้องสมุดให้จูงใจนักเรียนเข้าใช้บริการด้านวัดผลและประเมินผลผู้บริหารและครูควรจัดให้มีเครื่องมือใช้ในการวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้/ทุกชั้นควรจัดให้มีการอบรมหรือประชุมปฏิบัติการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลควรมีการจัดทำคลังข้อสอบและควรให้มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงด้านการนิเทศการศึกษาผู้บริหารควรกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจน ถูกต้องควรจัดให้มีการสร้างเครื่องมือนิเทศสำหรับใช้ในการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและควรให้มีการกำหนดเป้าหมายและแผนการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างชัดเจนและถูกต้องด้านส่งเสริมวิชาการแก่ครูและชุมชนผู้บริหารควรจัดการเปิดโอกาสให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยการเข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาทางวิชาการควรมีการจัดงบประมาณสนับสนุนแก่บุคลากรที่เข้ารับการอบรมทางวิชาการอย่างเพียงพอและควรจัดให้มีการประชุมอบรมทางวิชาการอยู่เสมอผู้บริหารควรมีการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในทุกด้าน

วัฒนา โรจน์เจริญชัย (2553) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาเบญจมิตร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารหลักสูตร มีการปฏิบัติและเป็นจริงในระดับมาก คือ มีการจัดทำแผนงานการบริหารหลักสูตรโดยชุมชนมีส่วนร่วม มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น สำหรับการจัดการเรียนการสอน พบว่ามีการปฏิบัติและเป็นจริงในระดับมากคือ มีแผนงานการจัดการเรียนการสอนที่มาจากความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสื่อนวัตกรรมที่ทันสมัยประกอบการสอน มีเอกสารหลักฐานร่องรอยการปฏิบัติงานชัดเจนตรวจสอบได้ ส่วนการวัดผลและประเมินผล พบว่า มีการปฏิบัติและเป็นจริงในระดับมากคือ มีแผนงานโครงการในการวัดและประเมินผลการศึกษา มีระเบียบการวัดและประเมินผลที่มาจากความร่วมมือของคณะกรรมการหลายฝ่าย มีเอกสารการวัดและประเมินผลที่เป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้ ในขณะที่การนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่า มีการปฏิบัติและเป็นจริงในระดับมากคือ มีแผนการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มาจากความร่วมมือของคณะกรรมการหลายฝ่าย มีการวัดและประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาและนำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงงานต่อไป คือมีการประชุมวางแผนงานโครงการ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยผ่านความ

เห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีรายงานการประเมินตนเองเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด สำหรับปัญหา พบว่า ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการจัดประชุมวางแผนการปฏิบัติงาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขาดการมีส่วนร่วม ผู้บริหารไม่ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน สถานศึกษาขาดการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะคือ ควรมีการจัดประชุมวางแผนการปฏิบัติงาน โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน พัฒนาสื่อนวัตกรรมที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

พระมหากษัตริย์ จักรแก้ว (2553) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กลุ่ม 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ด้านคือการวางแผนงานวิชาการการบริหารหลักสูตร การพัฒนาและส่งเสริมงานด้านวิชาการ และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ การจัดการเรียนรู้ และการจัดสื่อการเรียนรู้ เมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กลุ่ม 1 โดยรวมและรายด้านจำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่าไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบ โดยการจำแนกตามอายุการก่อตั้งของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยโรงเรียนมีอายุการก่อตั้งตั้งแต่ 21 ปี ขึ้นไป มีการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านพัฒนาและส่งเสริมงานด้านวิชาการ การจัดสื่อการเรียนรู้ มากกว่าโรงเรียนที่มีอายุการก่อตั้งตั้งแต่ 5-10 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วสันต์ ปรีดานันต์ (2553) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการแนะแนวการศึกษา และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ควรดำเนินการดังนี้ ควรมีการจัดวางแผนพัฒนาหลักสูตรโดยให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูมีการวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและนำเผยแพร่ให้กับองค์กรอื่น จัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยตรงกับความต้องการของครูผู้สอน ควรสร้าง

เครือข่ายแห่งการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนและชุมชนปฏิบัติการนิเทศภายในโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่อง วางแผนการแนะแนวจากการร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครองควรมีแผนพัฒนาปรับปรุงการประกันคุณภาพภายใน ควรมีศูนย์บริการทางวิชาการให้แก่ชุมชน และควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนการบริการทางวิชาการซึ่งกันและกัน

สมคิด มานะคิดและคนอื่นๆ (2554) ได้ศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พบว่า ผลการวิเคราะห์การบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรีโดยภาพรวมปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่ามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสูงสุด คือ ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับมาก และมีความคิดเห็นการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนต่ำสุด คือ ด้านนิเทศการเรียนการสอนในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนที่โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมในระดับมากเมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่าครูที่ปฏิบัติการสอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสูงสุด คือ ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับมากและมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนต่ำสุด คือ ด้านนิเทศการเรียนการสอนในระดับมาก ครูที่ปฏิบัติการสอนที่โรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนมีความคิดเห็นการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสูงสุด คือ ด้านหลักสูตรในระดับมาก และมีความคิดเห็นการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนต่ำสุด คือ ด้านนิเทศการเรียนการสอนในระดับมาก ครูที่ปฏิบัติการสอนที่โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนมีความคิดเห็นการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสูงสุด คือ ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับมาก และมีความคิดเห็นการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนต่ำสุด คือ ด้านนิเทศการเรียนการสอนในระดับมาก การเปรียบเทียบทัศนะของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามเพศ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียนพบว่า ครูมีความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามเพศ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันยกเว้น วุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พนัส ศิวะเอกและคนอื่นๆ (2555) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นรายข้อ ด้านการเรียนการสอนเรื่องการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูวิชาการที่มีเพศต่างกันโดยรวม รายด้าน และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากและส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน

ยกเว้นรายชื่อในเรื่องการจัดทำแผนการนิเทศการใช้หลักสูตร การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย การส่งเสริมให้มีการวัดประเมินผลตามสภาพจริงแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และการส่งเสริมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นระยะแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูวิชาการที่มีประสบการณ์ต่างกันโดยรวม รายด้านและรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นรายชื่อในเรื่องการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการใช้และการบริหารหลักสูตร การให้ครูวิเคราะห์เนื้อหาสาระหลักสูตรก่อนจัดการเรียนการสอนและการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และการวิเคราะห์ความต้องการความสนใจของผู้เรียน ชุมชน และผู้ปกครองแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูวิชาการที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกันโดยรวม รายด้าน และรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นรายชื่อในเรื่องการมีคำสั่งแต่งตั้งคณะดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์ความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน ชุมชนและผู้ปกครอง การเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการเทียบโอนผลการเรียนแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ครูวิชาการเห็นว่าการบริหารงานวิชาการ มีปัญหาสำคัญ คือ ครูมีภาระงานนอกเหนือจากการสอนมาก ครูสอนไม่ตรงกับวิชาเอก การจัดพิมพ์หนังสือเรียนไม่ทันการส่งล่าช้าและการได้รับจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการโดยได้เสนอแนะว่าผู้บริหารควรจัดครูเข้าชั้นเรียนตามความรู้ความสามารถของครูผู้สอนควรส่งเสริมให้ครูจัดทำงานวิจัยและควรส่งเสริมการจัดทำสื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอน

2.7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

มินูดีน (Minudin, 1971 อ้างถึงในปิยนุช ทองพรม, 2550) ได้ทำการวิจัยบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในรัฐซาลา มาเลเซีย พบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารมีหน้าที่เป็นหลักในการประเมินผลโครงการของโรงเรียน สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีการศึกษาและประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น กำหนดวัตถุประสงค์ของโรงเรียนอย่างชัดเจน ควบคุมโครงการและกิจกรรมอื่นๆ ทั้งหมดของโรงเรียนสอนในระดับชั้น รู้และเข้าใจกฎข้อบังคับในการเรียนวิชาต่างๆ

เชสเตอร์ (Chcstor, 1996 อ้างถึงใน ไตรดา บุตรดา, 2550) ได้ทำการวิจัยพฤติกรรมการบริหารวิชาการของผู้บริหารการศึกษาทั่วประเทศของสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีประสิทธิภาพสูง เนื่องมาจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลายๆ วิธีอภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดปฐมนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูใหม่ หาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบติเพื่อไม่ให้เสียกำลังใจ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่คณะครูเพื่อปรับปรุงนิเทศการสอน จ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าที่พักให้แก่ครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

แอกที (Agthe, 1997 อ้างถึงใน เกษร ใจชื่น, 2551) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทและหน้าที่ของครูใหญ่ และครูในงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่และครูยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอนต้องทำเป็นคณะ โดยให้ครูทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน ครูใหญ่ทำหน้าที่

บริหารงานอื่นๆ มากเกินไป ควรให้ความสำคัญในการนิเทศการศึกษาให้มากขึ้น ครูใหญ่และครูมีความคิดเห็นว่าโครงการสอนของอำเภอมีอิทธิพลต่อการใช้หลักสูตรในโรงเรียนนวัตกรรมและเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูใหญ่จากผู้สั่งการมาเป็นผู้ประสานงานและมีการทำงานเป็นหมู่คณะมากยิ่งขึ้น

เกลน (Glenn, 2000) ได้ศึกษาความเข้มแข็งและความอ่อนแอของการพัฒนาหลักสูตรด้านการวางแผนหลักสูตร เรื่องเนื้อหาและการประเมินหลักสูตร พบว่า นักพัฒนาหลักสูตรต้องการให้มีความสัมพันธ์อันดีกับท้องถิ่น เน้นความสำคัญเรื่องกระบวนการเรียนรู้ การวางแผนหลักสูตร เทคนิคการประเมินหลักสูตร

GRAD VRU

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายงานวิชาการ และครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2555 จาก 275 โรงเรียน จำนวน 3,135 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายงานวิชาการ และครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2555 ซึ่งได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวน 342 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) แล้วสุ่มครูในโรงเรียนที่สุ่มได้อย่างเป็นสัดส่วน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	บุคลากรในสถานศึกษา	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	687	75
ขนาดกลาง	1,184	129
ขนาดใหญ่	1,264	138
รวม	3,135	342

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ และขนาดของสถานศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ ขอบข่ายภารกิจการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาด้าน การบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายการกระจายอำนาจหน้าที่การบริหารจัดการศึกษา ได้แก่ การวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเพื่อสอบถามระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว แบ่งออกเป็น 17 ด้าน ประกอบด้วยดังนี้ การวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ตามมาตราประเมินแบบลิเคิร์ต (Likert Scales, 1970) โดยเกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวิธีการสร้างแบบสอบถาม พิจารณาขอบเขตของเนื้อหาที่ศึกษาวัตถุประสงค์ สมมติฐานและกรอบแนวคิดการวิจัย

3.4.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.4.3 สร้างแบบสอบถามหาค่าระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ โดยกำหนดประเด็นของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วนำไปเสนอต่อประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้มีความตรงเชิงเนื้อหา และความสอดคล้องกับกรอบแนวคิด

3.4.5 นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

+ 1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3.4.6 นำแบบสอบถามการตรวจสอบผู้เชี่ยวชาญตามข้อ 5 มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของ IOC (Index of Operational Definition Congruence) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์, 2545) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามปฏิบัติการและเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามมากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 ส่วนที่มีค่าน้อยกว่า 0.60 นำไปปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาระหว่าง 0.60 – 1.00

3.4.7 การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่นโดยการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยวิธีการของครอนบัก (Cronbach, 1990 อ้างถึงใน บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์, 2545) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตแจกแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม

3.5.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปพบกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม

3.5.3 ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วย ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำนวน 342 ฉบับ

3.5.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาศึกษาตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดหลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ผลข้อมูล ดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546)

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาน้อยที่สุด

3.6.3 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ ใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) ส่วนตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา โดยใช้สถิติการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ในการทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe') ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยเสนอผลการศึกษาใช้วิธีพรรณนาประกอบตาราง ข้อมูลทางสถิติ

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.7.1 สถิติพื้นฐาน

3.7.1.1 ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

3.7.1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

3.7.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ร่วมกับค่าเฉลี่ยเพื่อแสดงการกระจายของข้อมูลความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

3.7.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ ใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) ส่วนตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา ใช้สถิติการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ในการทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe') ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยเสนอผลการศึกษาใช้วิธีพรรณนาประกอบตารางข้อมูลทางสถิติ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และข้อความที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ ที (t - test)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา (F - Distribution)
Sig	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียงตามลำดับ ดังนี้
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าสถิติ t-test ส่วนการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้สถิติการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe')

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ จำแนกตามเพศ และขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	164	48.00
	หญิง	178	52.00
ขนาดสถานศึกษา			
	ขนาดเล็ก	75	21.90
	ขนาดกลาง	129	37.70
	ขนาดใหญ่	138	40.40
	รวม	342	100.00

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะ ดังต่อไปนี้
เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 และเพศชาย จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00

ขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 40.40 รองลงมาคือปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70 และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.90

GRAD VRU

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวม

การบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การวางแผนงานด้านวิชาการ	4.03	0.55	มาก
2. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	3.83	0.69	มาก
3. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	3.63	0.83	มาก
4. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.61	0.77	มาก
5. การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้	3.87	0.58	มาก
6. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	3.99	0.61	มาก
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.98	0.66	มาก
8. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	4.00	0.62	มาก
9. การนิเทศการศึกษา	3.94	0.53	มาก
10. การแนะแนว	4.00	0.60	มาก
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	3.92	0.68	มาก
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	3.82	0.80	มาก
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	3.78	0.76	มาก
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.92	0.62	มาก
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	3.77	0.65	มาก
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	3.80	0.76	มาก
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.96	0.58	มาก
รวม	3.87	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.47) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การวางแผนงานด้านวิชาการ ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.55) รองลงมาคือการแนะแนว ($\bar{X}$

=4.00, S.D.=0.60) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X}$ =3.61, S.D.=0.77)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. วางระบบให้มีการติดตามงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.07	0.65	มาก
2. กำหนดขอบเขตและติดตามงานพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน การใช้สื่อเทคโนโลยี	4.11	0.69	มาก
3. จัดให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และดูแล ติดตาม การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการศึกษา	4.08	0.64	มาก
4. กำหนด มาตรการการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.03	0.73	มาก
5. ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการในชุมชน	3.85	0.84	มาก
รวม	4.03	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.3 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.03, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 2 กำหนดขอบเขตและติดตามงานพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน การใช้สื่อเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ =4.11, S.D.=0.69) รองลงมาคือ ข้อ 3 จัดให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และดูแล ติดตาม การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการศึกษา ($\bar{X}$ =4.08, S.D.=0.64) ข้อ 1 วางระบบให้มีการติดตามงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}$ =4.07, S.D.=0.65) ข้อ 4 กำหนดมาตรการการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}$ =4.03, S.D.=0.73) และข้อ 5 ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการในชุมชนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ =3.85, S.D.=0.84)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้	3.70	0.87	มาก
2. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษา และชุมชน เพื่อนำมาจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา	3.92	0.80	มาก
3. จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม	3.87	0.89	มาก
4. จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน	3.81	0.84	มาก
รวม	3.83	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.4 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.83$, S.D.=0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 2 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษา และชุมชน เพื่อนำมาจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.92$, S.D.=0.80) รองลงมาคือข้อ 3 จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.89) ข้อ 4 จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน และข้อ 1 วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.70$, S.D.=0.87)

GRAD VRU

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม	3.64	0.94	มาก
2. จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข	3.58	0.93	มาก
3. จัดให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก	3.73	0.92	มาก
4. จัดให้มีวิชาต่างๆ ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ	3.57	0.93	มาก
รวม	3.63	0.83	มาก

จากตารางที่ 4.5 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$, S.D.=0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 3 จัดให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลกมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.73$, S.D.=0.92) รองลงมาคือข้อ 1 จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ($\bar{X}=3.64$, S.D.=0.94) ข้อ 2 จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข และข้อ 4 จัดให้มีวิชาต่างๆ ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.57$, S.D.=0.93)

GRAD VRU

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.52	0.86	มาก
2. จัดทำแผนการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอน โดยพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3.60	0.87	มาก
3. จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	3.56	0.89	มาก
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	3.62	0.87	มาก
5. ส่งเสริมและพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการด้อยโอกาส มีความสามารถพิเศษ	3.77	0.89	มาก
รวม	3.61	0.77	มาก

จากตารางที่ 4.6 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.61$, S.D.=0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 5 ส่งเสริมและพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการด้อยโอกาส มีความสามารถพิเศษมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.77$, S.D.=0.89) รองลงมาคือข้อ 4 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.62$, S.D.=0.87) ข้อ 2 จัดทำแผนการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอน โดยพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X}=3.60$, S.D.=0.87) ข้อ 3 จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.56$, S.D.=0.89) และข้อ 1 จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.52$, S.D.=0.86)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.64	0.89	มาก
2. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา	3.68	0.88	มาก
3. จัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	3.86	0.91	มาก
4. จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่	4.16	0.78	มาก
5. จัดให้มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	4.02	0.77	มาก
รวม	3.87	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.7 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.87, S.D.=0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 4 จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ =4.16, S.D.=0.78) รองลงมา คือ ข้อ 5 จัดให้มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ($\bar{X}$ =4.02, S.D.=0.77) ข้อ 3 จัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ =3.86, S.D.=0.91) ข้อ 2 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา ($\bar{X}$ =3.68, S.D.=0.88) และข้อ 1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ =3.64, S.D.=0.89)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ	4.05	0.79	มาก
2. จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	4.01	0.86	มาก
3. จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลประเมินผล	3.98	0.88	มาก
4. จัดระบบสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน	3.96	0.81	มาก
รวม	3.99	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.8 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$, S.D.=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 1 กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.79) รองลงมา คือ ข้อ 2 จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.86) ข้อ 3 จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลประเมินผล ($\bar{X}=3.98$, S.D.=0.88) และข้อ 4 จัดระบบสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.81)

GRAD VRU

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ส่งเสริมให้ครูใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้	4.06	0.85	มาก
2. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย	3.99	0.81	มาก
3. จัดให้มีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้	3.94	0.81	มาก
4. ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	3.93	0.67	มาก
รวม	3.98	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.9 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$, S.D.=0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อ 1 ส่งเสริมให้ครูใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.85) รองลงมา คือ ข้อ 2 จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย ($\bar{X}=3.99$, S.D.=0.81) ข้อ 3 จัดให้มีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.81) และข้อ 4 ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.93$, S.D.=0.67)

GRAD VRU

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. จัดให้มีการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง	4.02	0.76	มาก
2. จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.99	0.69	มาก
3. จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษา	3.98	0.68	มาก
4. ส่งเสริมครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	4.00	0.77	มาก
รวม	4.00	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.10 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.00, S.D.=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 1 จัดให้มีการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ =4.02, S.D.=0.76) รองลงมา คือ ข้อ 4 ส่งเสริมครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ($\bar{X}$ =4.00, S.D.=0.77) ข้อ 2 จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X}$ =3.99, S.D.=0.69) และข้อ 3 จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ =3.98, S.D.=0.68)

GRAD VRU

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการนิเทศการศึกษา ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการนิเทศการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สร้างความตระหนักให้แก่ครู และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน	3.91	0.76	มาก
2. ส่งเสริมการใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ	3.90	0.75	มาก
3. จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ	3.96	0.67	มาก
4. จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.01	0.69	มาก
รวม	3.94	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.11 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการการนิเทศการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 4 จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.69) รองลงมา คือ ข้อ 3 จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.67) ข้อ 1 สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน ($\bar{X}=3.91$, S.D.=0.76) และข้อ 2 ส่งเสริมการใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.90$, S.D.=0.75)

GRAD VRU

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการแนะแนว ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการแนะแนว	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ครูและทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.00	0.77	มาก
2. สนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ	4.02	0.71	มาก
3. ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน	4.04	0.74	มาก
4. ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษาองค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนวเชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.94	0.82	มาก
รวม	4.00	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.12 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการแนะแนวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 3 ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.74) รองลงมา คือ ข้อ 2 สนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.71) ข้อ 1 ครูและทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.77) และข้อ 4 ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษาองค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนวเชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.82)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์ เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	3.82	0.85	มาก
2. จัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา และดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาของสถานศึกษา	3.98	0.79	มาก
3. สรุปรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน	3.96	0.87	มาก
4. สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก	3.91	0.83	มาก
รวม	3.92	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.13 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$, S.D.=0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 2 จัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาและดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.98$, S.D.=0.79) รองลงมา คือ ข้อ 3 สรุปรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.87) ข้อ 4 สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ($\bar{X}=3.91$, S.D.=0.83) และข้อ 1 จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.82$, S.D.=0.85)

GRAD VRU

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น	3.81	0.90	มาก
2. ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน	3.75	0.93	มาก
3. พัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน	3.87	0.98	มาก
4. ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ	3.86	0.95	มาก
รวม	3.82	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.14 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.82$, S.D.=0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 3 พัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.98) รองลงมา คือ ข้อ 4 ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ ($\bar{X}=3.86$, S.D.=0.95) ข้อ 1 จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น ($\bar{X}=3.81$, S.D.=0.90) และข้อ 2 ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.75$, S.D.=0.93)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. จัดให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น จารัตประเพณีในท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน	3.76	0.89	มาก
2. ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในอื่นๆ	3.77	0.87	มาก
3. จัดทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดี และร่วมกิจกรรมกับสถาบันอื่น	3.78	0.93	มาก
4. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและองค์กรอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน	3.82	0.87	มาก
รวม	3.78	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.15 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.78$, S.D.=0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 4 สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและองค์กรอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.82$, S.D.=0.87) รองลงมา คือ ข้อ 3 จัดทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและร่วมกิจกรรมกับสถาบันอื่น ($\bar{X}=3.78$, S.D.=0.93) ข้อ 2 ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในอื่นๆ ($\bar{X}=3.77$, S.D.=0.87) และข้อ 1 จัดให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น จารัตประเพณีในท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.76$, S.D.=0.89)

GRAD VRU

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. จัดให้มีการร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน	3.90	0.68	มาก
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น	3.92	0.71	มาก
3. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ	3.87	0.79	มาก
4. จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มความพร้อมในการเข้าร่วมจัดการศึกษา	3.96	0.78	มาก
รวม	3.92	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.16 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$, S.D.=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 4 จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มความพร้อมในการเข้าร่วมจัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.78) รองลงมา คือ ข้อ 2 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น ($\bar{X}=3.92$, S.D.=0.71) ข้อ 1 จัดให้มีการร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ($\bar{X}=3.90$, S.D.=0.68) และข้อ 3 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.79)

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	3.89	0.86	มาก
2. จัดให้มีการตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา และแก้ไขปรับปรุง	3.66	0.78	มาก
3. จัดให้มีการนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ	3.77	0.79	มาก
4. จัดให้มีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาเพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม	3.76	0.82	มาก
รวม	3.77	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.17 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการจัดทำ ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.77$, S.D.=0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 1 จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.89$, S.D.=0.86) รองลงมา คือ ข้อ 3 จัดให้มีการนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ($\bar{X}=3.77$, S.D.=0.79) ข้อ 4 จัดให้มีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาเพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม ($\bar{X}=3.76$, S.D.=0.82) และข้อ 2 จัดให้มีการตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุงมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.66$, S.D.=0.78)

GRAD VRU

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการคัดเลือกหนังสือ ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการคัดเลือกหนังสือ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. คัดเลือกหนังสือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	3.82	0.84	มาก
2. จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน	3.79	0.81	มาก
3. จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้	3.78	0.84	มาก
รวม	3.80	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.18 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการคัดเลือกหนังสือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$, S.D.=0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 1 คัดเลือกหนังสือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.82$, S.D.=0.84) รองลงมาคือ ข้อ 2 จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.79$, S.D.=0.81) และข้อ 3 จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.78$, S.D.=0.84)

GRAD VRU

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในภาพรวมและรายข้อ

ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. กำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา	4.02	0.80	มาก
2. พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.03	0.82	มาก
3. พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ	4.04	0.71	มาก
4. จัดให้มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ในการจัดหา ผลิต ใช้ และพัฒนาสื่อเทคโนโลยี	3.76	0.82	มาก
รวม	3.96	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.19 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 3 พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.71) รองลงมา คือ ข้อ 2 พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=4.03$, S.D.= 0.82) ข้อ 1 กำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.02$, S.D.= 0.80) และข้อ 4 จัดให้มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.76$, S.D.=0.82)

GRAD VRU

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ และขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ

การบริหารงานวิชาการ	เพศ				t	Sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การวางแผนงานด้านวิชาการ	4.04	0.53	4.01	0.56	0.452	0.652
2. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความ เห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	3.76	0.72	3.89	0.65	-1.666	0.097
3. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	3.56	0.87	3.69	0.79	-1.482	0.139
4. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.57	0.79	3.65	0.75	-0.944	0.346
5. การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้	3.79	0.61	3.94	0.54	-2.454*	0.015
6. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	3.99	0.64	3.99	0.58	-0.004	0.997
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.99	0.69	3.97	0.63	0.241	0.810
8. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	3.97	0.58	4.03	0.66	-0.762	0.447
9. การนิเทศการศึกษา	3.97	0.51	3.92	0.55	0.838	0.402
10. การแนะแนว	4.08	0.59	3.93	0.59	2.414*	0.016
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา	3.84	0.70	3.99	0.66	-2.196*	0.029
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	3.78	0.79	3.86	0.81	-0.944	0.346
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	3.78	0.69	3.79	0.83	-0.144	0.885
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา	3.87	0.56	3.96	0.66	-1.411	0.159
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษา	3.64	0.59	3.89	0.68	-3.786*	0.000
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ใน สถานศึกษา	3.69	0.72	3.89	0.78	-2.385*	0.018
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.92	0.59	4.00	0.57	-1.330	0.184
รวม	3.84	0.47	3.91	0.46	-1.377	0.169

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศพบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ ด้านการแนะแนว ด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่าง

ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
การวางแผนงานด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2.981	2	1.490	5.105	0.007*
	ภายในกลุ่ม	98.982	339	0.292		
	รวม	101.963	341			
การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	6.072	2	3.036	6.593	0.002*
	ภายในกลุ่ม	156.101	339	0.460		
	รวม	162.173	341			
การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	6.278	2	3.139	4.669	0.010*
	ภายในกลุ่ม	227.926	339	0.672		
	รวม	234.204	341			
การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.261	2	0.631	1.067	0.345
	ภายในกลุ่ม	200.362	339	0.591		
	รวม	201.623	341			
การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.497	2	0.248	0.743	0.476
	ภายในกลุ่ม	113.214	339	0.334		
	รวม	113.711	341			
การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.776	2	0.388	1.033	0.357
	ภายในกลุ่ม	127.346	339	0.376		
	รวม	128.122	341			
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.403	2	0.702	1.625	0.198
	ภายในกลุ่ม	146.358	339	0.432		
	รวม	147.762	341			

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2.325	2	1.162	3.023	0.050*
	ภายในกลุ่ม	130.362	339	0.385		
	รวม	132.687	341			
การนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.533	2	0.766	2.765	0.064
	ภายในกลุ่ม	93.980	339	0.277		
	รวม	95.513	341			
การแนะแนว	ระหว่างกลุ่ม	6.734	2	3.367	9.882	0.000*
	ภายในกลุ่ม	115.515	339	0.341		
	รวม	122.249	341			
การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	10.031	2	5.015	11.353	0.000*
	ภายในกลุ่ม	149.758	339	0.442		
	รวม	159.789	341			
การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	7.207	2	3.603	5.786	0.003*
	ภายในกลุ่ม	211.142	339	0.623		
	รวม	218.349	341			
การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	ระหว่างกลุ่ม	2.072	2	1.036	1.771	0.172
	ภายในกลุ่ม	198.291	339	0.585		
	รวม	200.363	341			
การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการจัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.891	2	0.446	1.177	0.310
	ภายในกลุ่ม	128.380	339	0.379		
	รวม	129.271	341			
การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4.969	2	2.484	6.103	0.002*
	ภายในกลุ่ม	137.992	339	0.407		
	รวม	142.961	341			
การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	11.045	2	5.522	10.136	0.000*
	ภายในกลุ่ม	184.701	339	0.545		
	รวม	195.746	341			
การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.223	2	1.611	4.892	0.008*
	ภายในกลุ่ม	111.651	339	0.329		
	รวม	114.874	341			

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.295	2	1.647	7.926	0.000*
	ภายในกลุ่ม	70.453	339	0.208		
	รวม	73.747	341			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้การเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ้ (Scheffe') ดังตารางที่ 4.22-4.32

ตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ

ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.85	4.05	4.09
ขนาดเล็ก	3.85	-	0.20*	0.24*
ขนาดกลาง	4.05		-	0.04
ขนาดใหญ่	4.09			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และ

ขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีระดับความคิดเห็นมากกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ตารางที่ 4.23 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.58	3.93	3.86
ขนาดเล็ก	3.58	-	0.35*	0.28*
ขนาดกลาง	3.93		-	0.07
ขนาดใหญ่	3.86			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีระดับความคิดเห็นมากกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ตารางที่ 4.24 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.38	3.72	3.69
ขนาดเล็ก	3.38	-	0.34*	0.31*
ขนาดกลาง	3.72		-	0.03
ขนาดใหญ่	3.69			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้าน การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน สถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีระดับความคิดเห็นมากกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน สถานศึกษาขนาดเล็ก

ตารางที่ 4.25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้าน การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.86	4.08	4.00
ขนาดเล็ก	3.86	-	0.22*	0.14*
ขนาดกลาง	4.08		-	0.08
ขนาดใหญ่	4.00			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้าน การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และ ขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีระดับความคิดเห็นมากกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาด เล็ก

GRAD VRU

ตารางที่ 4.26 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการแนะแนว

ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.74	4.10	4.05
ขนาดเล็ก	3.74	-	0.36*	0.31*
ขนาดกลาง	4.10		-	0.05
ขนาดใหญ่	4.05			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.26 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการแนะแนว พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีระดับความคิดเห็นมากกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ตารางที่ 4.27 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.59	4.02	4.00
ขนาดเล็ก	3.59	-	0.43*	0.41*
ขนาดกลาง	4.02		-	0.02
ขนาดใหญ่	4.00			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีระดับความคิดเห็นมากกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ตารางที่ 4.28 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.55	3.92	3.88
ขนาดเล็ก	3.55	-	0.37*	0.33*
ขนาดกลาง	3.92		-	0.04
ขนาดใหญ่	3.88			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีระดับความคิดเห็นมากกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ตารางที่ 4.29 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.56	3.88	3.79
ขนาดเล็ก	3.56	-	0.32*	0.23*
ขนาดกลาง	3.88		-	0.09
ขนาดใหญ่	3.79			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีระดับความคิดเห็น

มากกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ตารางที่ 4.30 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.48	3.95	3.83
ขนาดเล็ก	3.48	-	0.47*	0.35*
ขนาดกลาง	3.95		-	0.12
ขนาดใหญ่	3.83			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.30 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีระดับความคิดเห็นมากกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ตารางที่ 4.31 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.78	4.03	3.99
ขนาดเล็ก	3.78	-	0.25*	0.21*
ขนาดกลาง	4.03		-	0.04
ขนาดใหญ่	3.99			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.31 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีระดับความคิดเห็นมากกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ตารางที่ 4.32 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวม

ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.69	3.95	3.90
ขนาดเล็ก	3.69	-	0.26*	0.21*
ขนาดกลาง	3.95		-	0.05
ขนาดใหญ่	3.90			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.32 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวม พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีระดับความคิดเห็นมากกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษารวบรวมข้อมูลอภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว สามารถสรุปได้ ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การวางแผนงานด้านวิชาการ รองลงมาคือการแนะแนว และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ดังนี้

5.1.1.1 การวางแผนงานด้านวิชาการ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและดูแลติดตามงานพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การใช้สื่อเทคโนโลยี รองลงมาจัดให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและดูแลติดตามการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลและดูแลติดตามงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลและดูแลติดตามการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลและดูแลติดตามให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการในชุมชน

5.1.1.2 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนและวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำ

5.1.1.3 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา

รายข้อพบว่าจัดให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และจัดให้มีวิชาต่างๆ ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

5.1.1.4 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่งเสริมและพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการด้อยโอกาส มีความสามารถพิเศษ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดทำแผนการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอน โดยพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5.1.1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ จัดให้มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ จัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา และจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

5.1.1.6 การวัดผล ประเมินผลและดำเนิน การเทียบโอนผลการเรียน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผล ประเมินผล และจัดระบบสหเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

5.1.1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการ ศึกษาในสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่งเสริมให้ครูใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย จัดให้มีการรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ และครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5.1.1.8 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ

พบว่า จัดให้มีการเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง ส่งเสริมครู และนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนและจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษา

5.1.1.9 การนิเทศการศึกษา การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการสร้างความตระหนักให้แก่ครู และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน ส่งเสริมการใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพและส่งเสริมการใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ

5.1.1.10 การแนะแนว การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน สนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ครูและทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษาองค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชนในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5.1.1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษา การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า จัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ การศึกษาและดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาของสถานศึกษา สรุปรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกและจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

5.1.1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น และส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน

5.1.1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และองค์กรอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน จัดทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้าง

ความสัมพันธ์ที่ดี และร่วมกิจกรรมกับสถาบันอื่น ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในอื่นๆ และจัดให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น จารัตประเพณีในท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน

5.1.1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มความพร้อมในการเข้าร่วมจัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น จัดให้มีการร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา จัดให้มีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาเพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม จัดให้มีการนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติและจัดให้มีการตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุง

5.1.1.16 การคัดเลือกหนังสือ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า คัดเลือกหนังสือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน และจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้

5.1.1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ กำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และจัดให้มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ในการจัดหา ผลิต ใช้ และพัฒนาสื่อเทคโนโลยี

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ตามเพศ ตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา พบว่า

5.1.2.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านบุคลากรที่มี

เพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.1.2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยรวมมีการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวม รายด้านและรายข้อ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานสถานศึกษาเพราะงานหลักของสถานศึกษาคือ งานวิชาการ ซึ่งประกอบไปด้วยการวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการของบริหารที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตคือผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ชื่อเสียงของสถานศึกษาและความพึงพอใจของทุกฝ่ายเป็นการตอบสนองความสำเร็จของการจัดกิจกรรมทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งสร้างให้นักเรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้รับประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงมีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้ให้ความคิดเห็นว่าการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาในด้านกระบวนการ

ดำเนินงาน หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน นอกจากนี้ จักรกฤษ วิชา (2548) สรุปว่าการบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การบริหารงานวิชาการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งและจัดว่าเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษามักจะพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถของนักเรียนให้สามารถแสวงหาความรู้ ก้าวมันทันโลก สามารถปรับตัวอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องให้ความสนใจและใช้เวลาบริหารให้มากกว่างานอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับหลักการจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วสันต์ ปรีดานันต์ (2553) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา โรจน์เจริญชัย (2553) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาเบญจมมิตร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารหลักสูตร มีการปฏิบัติและเป็นจริงในระดับมาก สอดคล้องงานวิจัยของ สมคิด มานะคิด และคนอื่นๆ (2554) ได้ศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พบว่าผลการวิเคราะห์การบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรีโดยภาพรวมปฏิบัติในระดับมาก และสอดคล้องงานวิจัยของ ถนอมรัตน์ สิทธิเสนี (2550) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกระทุ่มแบนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5.2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ตามเพศ และขนาดสถานศึกษา พบว่า

5.2.2.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ตามเพศพบว่า โดยรวมและรายด้านบุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ว่าบุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรทั้งเพศหญิงและเพศชายต่างรู้สึกว่าเป็นบทบาทและหน้าที่การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นไปตามกรอบการดำเนินงาน

และโครงสร้างการบริหารงานให้ดำเนินไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ส่วนพฤติกรรมกรรมการบริหารแนวคิดหรือนโยบายของผู้บริหารแต่ละคนอาจจะแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ในการบริหารงานแต่ท้ายที่สุดก็เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเหมือนกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย คำปลิว (2549) ได้ศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธ์ ด้วงเอก และคนอื่นๆ (2555) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูวิชาการที่มีเพศต่างกันโดยรวมส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน

5.2.2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ตามขนาดสถานศึกษา พบว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่าบุคลากรของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ขนาดสถานศึกษาที่ต่างกัน ซึ่งสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่จะมีคนที่ปฏิบัติการสอนแตกต่างกันออกไปซึ่งต่างคนต่างจะมีมุมมอง หลักการแตกต่างกันซึ่งขนาดสถานศึกษาที่ต่างกันจะทำให้ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษามีความคิดอ่านแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด มานะคิด และคนอื่นๆ (2554) ได้ศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พบว่า การเปรียบเทียบทัศนะของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ครูมีความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุยา อินทร์มั่ง (2551) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาในสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่มีขนาดต่างกันมีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

5.3.1.1 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ควรจัดให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และดูแล ติดตามให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการในชุมชน

5.3.1.2 ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ควรวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้ และจัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน

5.3.1.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ควรจัดให้มีวิชาต่างๆ ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ และจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนา นักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

5.3.1.4 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ควรจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

5.3.1.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา

5.3.1.6 ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนิน การเทียบโอนผลการเรียน ควรจัดระบบสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการและจัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผล ประเมินผล

5.3.1.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการ ศึกษาในสถานศึกษา ครูควรนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดให้มีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้

5.3.1.8 ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ควรจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษา

5.3.1.9 ด้านการนิเทศการศึกษา ควรส่งเสริมการใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนา ปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ และสร้างความตระหนักให้แก่ครู และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน

5.3.1.10 ด้านการแนะแนว ควรประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนวเชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5.3.1.11 ด้านการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ควร

จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และสรุปรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

5.3.1.12 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ควรส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน และจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น

5.3.1.13 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ควรจัดให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น จารัตประเพณีในท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านและให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในอื่นๆ

5.3.1.14 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ และจัดให้มีการร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

5.3.1.15 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ควรจัดให้มีการตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา และแก้ไขปรับปรุง และจัดให้มีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาเพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม

5.3.1.16 ด้านการคัดเลือกหนังสือ ควรจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ และจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

5.3.1.17 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรจัดให้มีการนิเทศติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ในการจัดหา ผลิต ใช้ และพัฒนาสื่อเทคโนโลยี

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

5.3.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว

5.3.2.2 ควรศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว

บรรณานุกรม

GRAD VRU

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิปส พับบลิตีเดชั่น.
- กมล สดประเสริฐ. (2544). รูปแบบการบริหารและการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจ.
กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- กรมวิชาการ. (2544). แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
ปัจจัยและกระบวนการ. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้
คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550.
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เกสร ใจชื่น. (2551). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จักรกฤษ วิชา. (2548). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการบริหารงานวิชาการ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- ชัยญา อภิปาลกุล และคนอื่นๆ. (2545). รูปแบบการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อปฏิรูปการ
เรียนรู้ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี
- ซารี มณีศรี. (2542). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์.
- ดารี บุญชู. (2546). การจัดกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2544. วารสารวิชาการ. 1(6), 16-20.
- ถนอมรัตน์ สิทธิเสณี. (2550). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมือง
กระทุ่มแบน. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏธนบุรี.
- ทิพาวดี เมฆสุวรรณ. (2545) การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ: กราฟิคฟอร์แมท (ไทยแลนด์).
- ธร สุนทรายุทธ์. (2550). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ธีรรัตน์ กิจจารักษ์. (2542). การบริหารการศึกษา. เพชรบูรณ์: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
เพชรบูรณ์.
- ธีระ รุณเจริญ. (2550). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: เอกซ์เปอร์เน็ท.

- ธีรพล ขยันการนาวิ. (2547). การบริหารงานวิชาการอย่างมีคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2549). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- นุชนาถ ธาตุทอง. (2546). เทคนิควิธีการตรวจสอบและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. นครปฐม:
เพชรเกษมการพิมพ์.
- เนตรทราย บัลลังก์ปัทมา. (2551). แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทร
อุทิศ) อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). การวัดและประเมินผลการศึกษา : ทฤษฎี และการประยุกต์.
กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมวิชาการ.
- ปิยนุช ทองพรม. (2550). ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเขต
อำเภอหนองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พนัส ตัวเอก และคนอื่นๆ. (2555). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.วารสารการบริหารและพัฒนา. 1(4), 68-84.
- พระมหาอภิสิทธิ์ จักรแก้ว. (2553). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ
ศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กลุ่ม 1. ปริญญาโทการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิณสุดา สิริธรรังศรี. (2544). การกระจายอำนาจการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- เพียงเพ็ญ จิรัชย์. (2550). การพัฒนารูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การ ตามแนวการกระจาย
อำนาจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เจ้าพระยา
ระบบการพิมพ์.
- รุ่ง ลอยเลิศ. (2543). การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอศรีนคร
จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รุจิร ภูสาระและจันทราณี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:
บุคพอยท.

- วรเชษฐ์ จันทร์ภิรมย์. (2546). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษา อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วสันต์ ปรีดานันต์. (2553). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมือง
สมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2548). การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตาม
รัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม.
- วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์. (2548). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. วิทยานิพนธ์
 ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนา โรจน์เจริญชัย. (2553). การบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาใน
กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาเบญจมิตร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่.
 การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โศรดา บุตรดา. (2550). ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในบริเวณชายแดนไทย –
กัมพูชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์
 การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สนั่น มีสดีธรรม. (2540). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ทางสายใหม่ของการปฏิบัติ
ราชการ. กภาพสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สนิท แชมหิรัญ. (2549). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สมคิด มานะคิด และคนอื่นๆ. (2554, พ.ศ.- ส.ศ.). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนใน
 ทักษะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี. **วารสารบัณฑิตศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์**. 5(2), 53-56.
- สมชาย คำปลิว. (2549). การศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาอำเภอราชสีเสล จังหวัดศรีสะเกษ. การค้นคว้าอิสระศึกษา
 ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา.
- สมยศ นาวิการ. (2542). การบริหารคู่มือและแบบทดสอบ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2546). การวิเคราะห์หมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถาน
ศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- สุรัสวดี ราชกุลชัย. (2547). การวางแผนและการควบคุมทางการบริหาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2550). รายงานการวิจัยเรื่องการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการกระจายอำนาจทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: วีทีซี คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (ปี พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อนุยา อินทร์มั่ง. (2551). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อมรา เล็กเริงสินธุ์. (2540). หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ฝ่ายเอกสารและตำรา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2543). หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์.
- Faber, C.F., & Cherron G.F. (1970). **Elementary School Administration**. NY: Holt, Rinehart and Winston.
- Franklin, R. (1974). **The Curriculum**. New York: Holt, Reinhart and Winston.
- Kimbrough, R.B., & Nunnery, M.Y., (1976). **Educational Administration**. New York : Macmillan.
- Maniraguha, S.s., (1998). Selected Factor Influencing Academic Success of First – in Rwanda, **Dissertation Abstracts international**. 58 (11), 2189 ; May.
- Mattox, D.D., (1987). A study of Illinois Public School Elementary principals, **Dissertation Abstracts International**. 12 (1), 6061 – A ; June.
- Miller, V. (1965). **The Public Administration of American school of system**. NY: The Mc Million.
- Segiovanni , T.J., & Starratt R.j. (1980). **Educational Governance and Administration**. New Jersey: Prentice – Hall.
- Taba,H. (1962). **Curriculum Development : Theory and Practice**. New York: Harcourt, Brace and World, Inc.

GRAD VRU

ภาคผนวก

GRAD VRU

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม

GRAD VRU

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อเพชร เบ้าเงิน ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
2. นายบุญสม ทองทา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
3. ดร.วีระเวก สุขสุนันท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคีสกุลอรุณวิทยา
จังหวัดสระแก้ว
4. นายมนต์ชัย เกิดกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาตะกรุปพัฒนา
จังหวัดสระแก้ว
5. นายเทอดศักดิ์ แสบงบาล รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านตาหลังใน
จังหวัดสระแก้ว

GRAD VRU

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

GRAD VRU

ที่ ศธ ๐๕๕๑.๑๒/ ๑ ๑๑๓๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ. ประตุน้ำพระอินทร์
จ.ปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อเพชร เบ้าเงิน

ด้วยนางสาวกนกวรรณ พวงงาม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๓B๕๔๖๕๐๓๒๘ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว” โดยมี อาจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูล เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้แก่ นางสาวกนกวรรณ พวงงาม มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณล่วงหน้า มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีร์ธนิช ศิริโวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๑, ๔๐๒, ๔๐๓

โทรสาร ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ ศธ ๐๕๕๑.๑๒/ ๖ ๗๓๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ. ประตุน้ำพระอินทร์
จ.ปทุมธานี ๑๓๑๘๐

พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน อาจารย์บุญสม ทองทา

ด้วยนางสาวกนกวรรณ พวงงาม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๓B๕๖๕๐๓๒๘ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว” โดยมี อาจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิรสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูล เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้แก่ นางสาวกนกวรรณ พวงงาม มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณล่วงหน้า มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรธนิษ ศรีโวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

GRAD VRU

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๑, ๔๐๒, ๔๐๓

โทรสาร ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ ศธ ๐๕๕๑.๑๒/ ๗ ๓๓๓๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ. ประตุน้ำพระอินทร์
จ.ปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน อาจารย์ ดร.วีระเวก สุขสุคนธ์

ด้วยนางสาวกนกวรรณ พวงงาม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๓B๕๕๖๕๐๓๒๘ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว” โดยมี อาจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิรสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูล เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้แก่ นางสาวกนกวรรณ พวงงาม มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณล่วงหน้า มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรธนิษ ศรีโวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

GRAD VRU

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๑, ๔๐๒, ๔๐๓

โทรสาร ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ ศธ ๐๕๕๑.๑๒/ จ ๑๑๓๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ. ประตุน้ำพระอินทร์
จ.ปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน อาจารย์มนต์ชัย เกิดกุล

ด้วยนางสาวกนกวรรณ พวงงาม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๓B๕๕๖๕๐๓๒๘ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว” โดยมี อาจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูล เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้แก่ นางสาวกนกวรรณ พวงงาม มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณล่วงหน้า มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรธนิษ์ ศิริโวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๑, ๔๐๒, ๔๐๓

โทรสาร ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ ศธ ๐๕๕๑.๑๒/ ๗ ๙๙๓๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ. ประตุน้ำพระอินทร์
จ.ปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์เทอดศักดิ์ แสบงบาล

ด้วยนางสาวกนกวรรณ พวงงาม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๓B๕๔๖๕๐๓๒๘ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว” โดยมี อาจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูล เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้แก่ นางสาวกนกวรรณ พวงงาม มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณล่วงหน้า มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีร์ธนิษ์ ศิริโวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๑, ๔๐๒, ๔๐๓

โทรสาร ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

GRAD VRU

ที่ ศธ ๐๕๕๑.๑๒/ ว ราชศ/

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตุน้ำพระอินทร์
จ.ปทุมธานี ๑๓๑๘๐

พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วยนางสาวกนกวรรณ พวงงาม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๓B๕๔๖๕๐๓๒๘ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว” โดยมี อาจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการสอบถามท่านเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้หน่วยงานของท่านทดลองใช้เครื่องมือวิจัย ให้แก่นางสาวกนกวรรณ พวงงาม มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณล่วงหน้า มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรธนิษฐ์ ศิริโวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๑, ๔๐๒, ๔๐๓

โทรสาร ๐- ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ ศธ ๐๕๕๑.๑๒/ ๑๓๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตุน้ำพระอินทร์
จ.ปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมหาเจริญ

ด้วยนางสาวกนกวรรณ พวงงาม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๓B๕๔๖๕๐๓๒๘ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว” โดยมี อาจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการสอบถามท่านเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้หน่วยงานของท่านทดลองใช้เครื่องมือวิจัย ให้แก่นางสาวกนกวรรณ พวงงาม มหาวิทยาลัยฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณล่วงหน้า มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรธนิษ ศรีโวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๑, ๔๐๒, ๔๐๓

โทรสาร ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ภาคผนวก ค
ดัชนีความสอดคล้อง

GRAD VRU

ดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการกับข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญ
เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว

ข้อ คำถามที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม		
1	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	-1	+1	0	+1	+1	2	0.40	ใช้ไม่ได้
9	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
10	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	-1	0	+1	+1	+1	4	0.60	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	0	0	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	0	+1	0	+1	0	2	0.40	ใช้ไม่ได้
17	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
18	-1	+1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
21	-1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	-1	+1	0	0	+1	1	0.20	ใช้ไม่ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	-1	+1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้

ดัชนีความสอดคล้อง

ข้อ คำถามที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม		
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
38	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
51	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
52	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
53	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
54	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
55	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
56	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
57	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
58	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
59	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ดัชนีความสอดคล้อง

ข้อ คำถามที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม		
60	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
61	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
62	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
63	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
64	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
65	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
66	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
67	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
68	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
69	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
70	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

GRAD VRU

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

GRAD VRU

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การการศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว

คำอธิบาย

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การการศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การการศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว

3. โปรดพิจารณาข้อความในแต่ละข้อคำถาม และโปรดตอบให้ครบถ้วนทุกข้อ และตรงกับความ เป็นจริงมากที่สุดตามความคิดเห็นของท่าน เพื่อให้ผลการวิจัยมีผลสรุปที่เชื่อถือได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง ผู้วิจัยจะนำเสนอในภาพรวม ดังนั้นคำตอบของท่านจะไม่มีผลเสียต่อตัวท่านหรือต่อหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ ให้ความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้ในครั้งนี้

นางสาวกนกรรณ พวงงาม

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

GRAD VRU

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงใน ตามความเป็นจริง

1. เพศ

- 1. ชาย
- 2. หญิง

2. ขนาดสถานศึกษา

- 1. ขนาดเล็ก นักเรียนไม่เกิน 120 คน
- 2. ขนาดกลาง นักเรียน 121 คนถึง 300 คน
- 3. ขนาดใหญ่ นักเรียนตั้งแต่ 300 คน ขึ้นไป

GRAD VRU

ตอนที่ 2 การดำเนินการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การการศึกษา
ประถมศึกษาสระแก้ว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตามความเป็นจริง

ระดับที่ 5 หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับที่ 4 หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ระดับที่ 3 หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับที่ 2 หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ระดับที่ 1 หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การวางแผนงานด้านวิชาการ					
1	วางระบบให้มีการติดตามงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
2	กำหนดขอบเขตและติดตามงานพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน การใช้สื่อเทคโนโลยี					
3	จัดให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และดูแล ติดตาม การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการศึกษา					
4	กำหนดมาตรการการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา					
5	ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการในชุมชน					
	การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น					
6	วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้					
7	ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษา และชุมชน เพื่อนำมาจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา					
8	จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม					
9	จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา					
10	จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม					
11	จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
12	จัดให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก					
13	จัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ					
	การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา					
14	จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
15	จัดทำแผนการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอน โดยพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
16	จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้					
17	จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้					
18	ส่งเสริมและพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการด้อยโอกาส มีความสามารถพิเศษ					
	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
19	จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
20	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา					
21	จัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
22	จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่					
23	จัดให้มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และบุคลากรชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ					
	การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน					
24	กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา ตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ					
25	จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา					
26	จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลประเมินผล					
27	จัดระบบสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน					
	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา					
28	ส่งเสริมครูใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้					
29	จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย					
30	จัดให้มีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้					
31	ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อะไร และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
	การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้					
32	จัดให้มีการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง					
33	จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน					
34	จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษา					
35	ส่งเสริมครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การนิเทศการศึกษา					
36	สร้างความตระหนักให้แก่ครู และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน					
37	ส่งเสริมการใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ					
38	จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ					
39	จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา					
	การแนะแนว					
40	ครูและทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
41	สนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ					
42	ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน					
43	ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษาองค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่าย การแนะแนวเชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา					
44	จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ					
45	จัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษามุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาและดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาของสถานศึกษา					
46	สรุปรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน					
47	สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ					
48	จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น					
49	ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน					
50	พัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน					
51	ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ					
	การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น					
52	จัดให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น จารีตประเพณีในท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน					
53	ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในท้องถิ่น					
54	จัดทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และร่วมกิจกรรมกับสถาบันอื่น					
55	สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและองค์กรอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน					
	การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
56	จัดให้มีการร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน					
57	ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
58	พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการ เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ					
59	จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มความพร้อมใน การเข้าร่วมจัดการศึกษา					
	การจัดทำ ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน วิชาการของสถานศึกษา					
60	จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ของสถานศึกษา					
61	จัดให้มีการตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ งานวิชาการของสถานศึกษา และแก้ไขปรับปรุง					
63	จัดให้มีการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้ระเบียบและแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาเพื่อนำไป แก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม					
	การคัดเลือกหนังสือ					
64	คัดเลือกหนังสือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา					
65	จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสือ อ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ ประกอบการเรียนการสอน					
66	จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริม ประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้					
	การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
67	กำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อ การเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา					
68	พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนา สื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
69	พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
70	จัดให้มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ของบุคลากร ในการจัดหา ผลิต ใช้ และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ขอขอบคุณที่ทุกท่านให้ข้อมูล

GRAD VRU

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	กนกวรรณ พวงงาม
วัน เดือน ปีเกิด	29 กันยายน 2529
สถานที่เกิด	จังหวัดสระแก้ว
ที่อยู่ปัจจุบัน	385 หมู่ 2 ตำบลทุ่งมหาเจริญ อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว รหัสไปรษณีย์ 27210
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2553	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2553 - 2554	ครูอัตราจ้างโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2554 - 2556	ครูผู้ช่วยโรงเรียนบ้านเขาตะกรับพัฒนา อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว
พ.ศ. 2556 - ปัจจุบัน	ครูโรงเรียนบ้านเขาตะกรับพัฒนา อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครูโรงเรียนบ้านเขาตะกรับพัฒนา อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

GRAD VRU